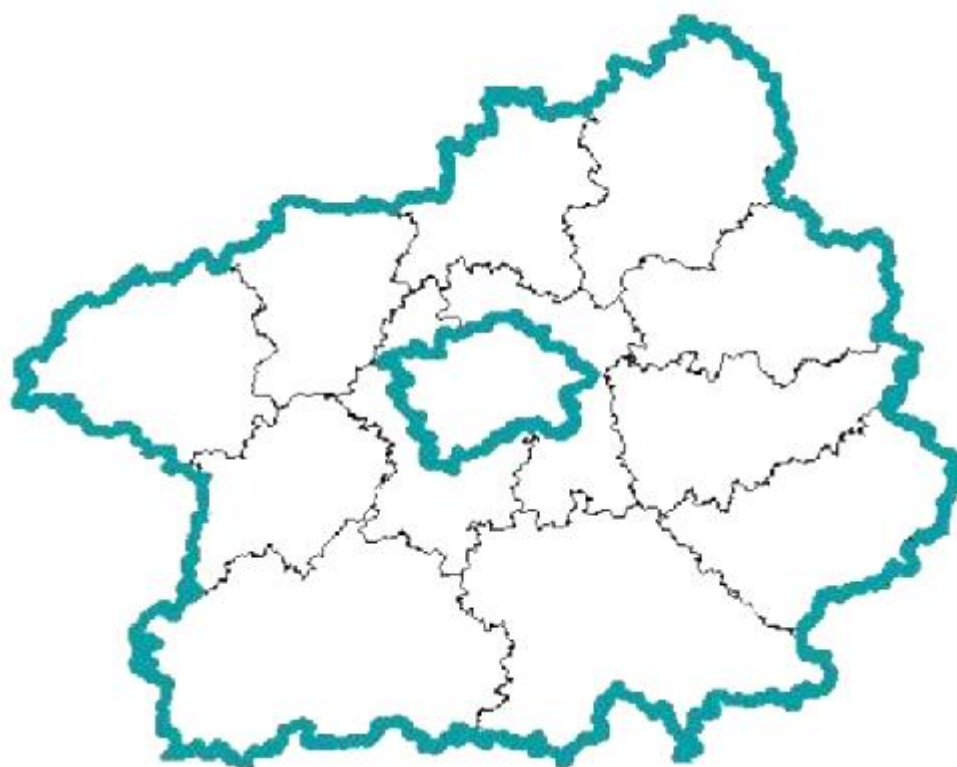

ÚŘAD PRÁCE V PŘÍBRAMI

ANALÝZA TRHU PRÁCE VE STŘEDOČESKÉM KRAJI ZA ROK 2009

Zpracovalo: oddělení trhu práce
Příbram, březen 2010

Předkládá: JUDr. Jiří Kubeša
ředitel Úřadu práce v Příbrami

Anotace

Na základě dopisu zastupujícího vrchního ředitele sekce politiky zaměstnanosti a trhu práce MPSV ČR č.j.: 2010/4320-143 ze dne 25. ledna 2010 byla zpracována „Analýza trhu práce ve Středočeském kraji za rok 2009“, kterou předkládáme v určeném termínu.

obsah	strana
I. CELKOVÁ CHARAKTERISTIKA KRAJE	4
I.1 Úvod - specifikace kraje, základní informace + mapa	4
I.2 Ekonomická, sociální a demografická situace.....	7
I.3 Silné stránky kraje.....	9
I.4 Slabé stránky kraje.....	9
II. ZAMĚŠTNANOST.....	10
II.1 Celková zaměstnanost.....	10
II.2 Zaměstnanost u nejvýznamnějších zaměstnavatelů a u zaměstnavatelů, kteří zaznamenali nejvýraznější personální pohyb (nárůst, úbytek), včetně mezinárodních a zahraničních společností.....	12
II.3 Volná pracovní místa.....	12
III. NEZAMĚŠTNANOST.....	17
III.1 Vývoj nezaměstnanosti.....	17
III.2 Absolventi škol a mladiství.....	31
III.3 Osoby se zdravotním postižením (OZP).....	34
III.3.1 Volná pracovní místa pro osoby se zdravotním postižením (OZP)	34
III.4 Situace dalších problémových skupin na TP	35
III.5 Ohrožení mikroregiony v kraji	35
III.5.1 Vymezení ohrožených regionů okresů	35
III.6 Mapa kraje – míra nezaměstnanosti k 31.12.2009 rozčleněná na okresy.....	37
IV. CIZINCI NA TRHU PRÁCE	38
IV.1 Přehled profesní skladby vydávaných povolení k zaměstnávání cizinců.....	39
V. AKTIVNÍ POLITIKA ZAMĚŠTNANOSTI	43
V.1 Komentář k realizaci jednotlivých nástrojů APZ.....	43
V.2 Rekvalifikace	46
V.3 Zkušenosti s realizovanými projekty ESF.....	51
V.4 Opatření související s hospodářskou krizí.....	54
VI. PROGNOZA VÝVOJE TRHU PRÁCE V DALŠÍM OBDOBÍ	55
VI.1 Předpokládaný vývoj trhu práce ve Středočeském kraji – včetně celorepublikových a místních faktorů, které ho ovlivňují	55
VI.2 Dvě varianty možného vývoje nezaměstnanosti.....	55
VII. DOPORUČENÍ.....	56
VIII. SRNUTÍ.....	57
Příloha č.1 – Tabulková část A.) Zaměstnanost u nejvýznamnějších zaměstnavatelů a u zaměstnavatelů, kteří zaznamenali nejvýraznější personální pohyb (nárůst, úbytek), včetně mezinárodních a zahraničních společností..... 1	
Příloha č.1 – Tabulková část B.) Charakteristika mikroregionů k 31.12.2009 – Tabulková část 19	

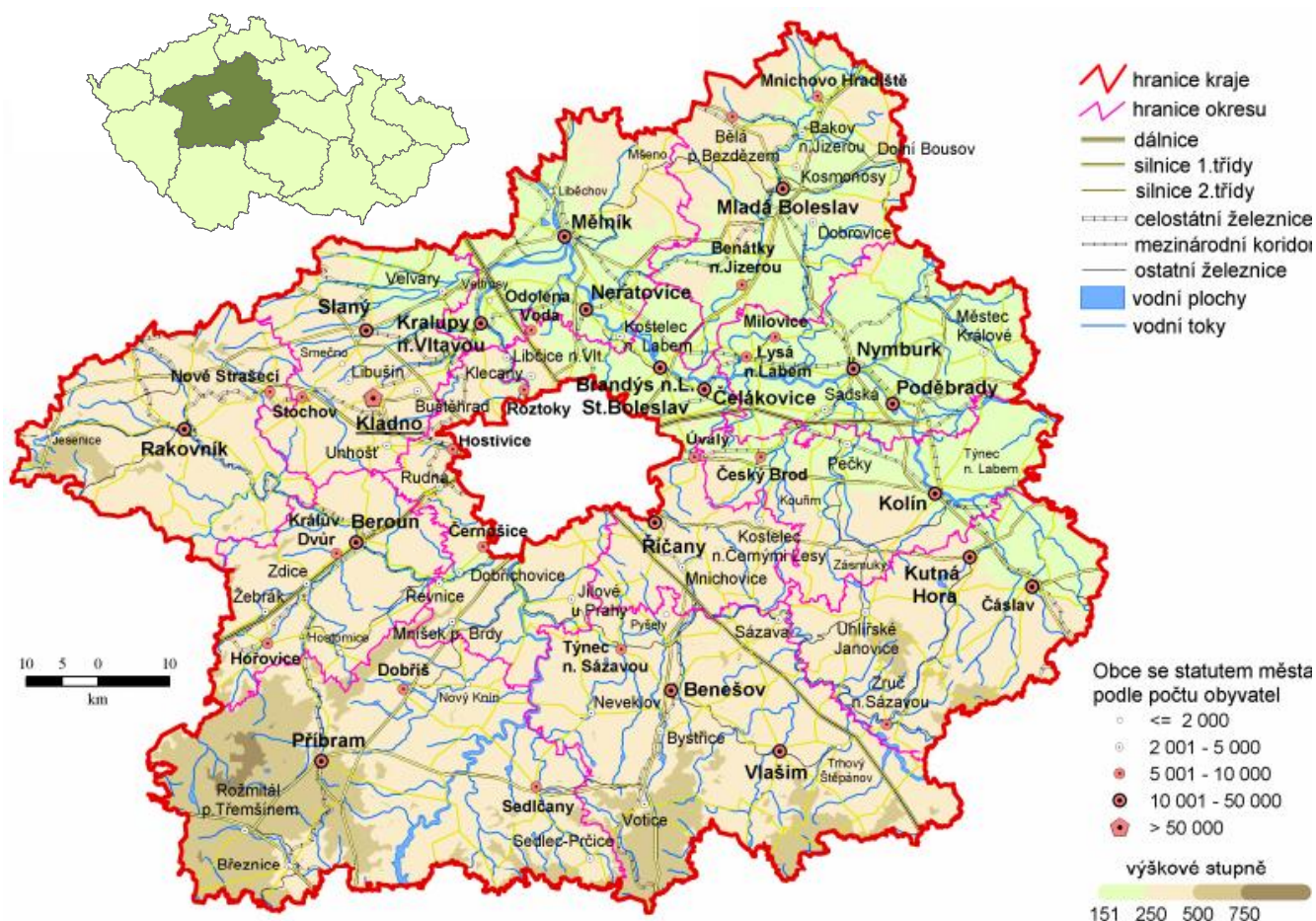
I. CELKOVÁ CHARAKTERISTIKA KRAJE

I.1 Úvod - specifikace kraje, základní informace + mapka

Středočeský kraj leží uprostřed Čech. Velikostí, počtem obcí i obyvatel patří mezi největší kraje České republiky. Jeho rozloha (11 015 km²) zabírá téměř 14 % území ČR. V obou zmiňovaných ukazatelích se Středočeský kraj výrazně vyčleňuje ze souboru zbývajících 13 vyšších územně-správních celků. Územně náleží k Českému masivu, který je jednou z nejstarších částí evropské pevniny. Jeho reliéf je poměrně málo členitý. Sever a východ je rovinný, na jihu a jihozápadě převládají vrchoviny. Nejvyšším bodem území je vrchol brdských hřebenů Tok (864 m n. m.) v okrese Příbram, nejnižším bodem je řečiště Labe (153 m n. m.) v okrese Mělník.

Středočeský kraj sestává z 12 okresů, jsou to okresy abecedně Benešov, Beroun, Kladno, Kolín, Kutná Hora, Mělník, Mladá Boleslav, Nymburk, Praha-východ, Praha-západ, Příbram a Rakovník. Rozlohou je největší okres Příbram (15 % rozlohy kraje), nejmenším okresem je pak Praha-západ (5 % rozlohy kraje). V roce 2009 bylo na území kraje 1 146 obcí. Největší počet obcí je soustředěn v okrese Příbram (121 obcí) a nejmenší počet obcí má okres Mělník (69 obcí). Statut města je přidělen 81 obcím.

Geografická mapa Středočeského kraje

Ve Středočeském kraji žilo k 31.12.2008 1 230 691 obyvatel. Nejvíce lidnatým okresem Středočeského kraje je okres Kladno, ve kterém již počet obyvatel přesáhl 157 000. V okresech Mladá Boleslav, Praha-východ, Praha-západ, Mělník a Příbram žije přes 100 000 obyvatel. Naopak populačně nejmenším je okres Rakovník s necelými 55 000 obyvateli. Hustota zalidnění je nejvyšší v okresech Kladno, Praha-východ a Praha-západ, kde dosáhla hodnoty přes 175 obyvatel na km². Všechny tyto okresy mají intenzivní sociálně – ekonomické vazby na Prahu a do jisté míry tvoří metropolitní zázemí hlavního města. Naopak nejnižší hustota zalidnění je v okresech Rakovník, Benešov a Příbram, kde hustota zalidnění nepřesahuje 70 obyvatel na km². Kraj je charakteristický vysokým zastoupením obcí s počtem obyvatel do dvou tisíc (1 052 obcí), ve kterých žije 42 % obyvatel. Podíl městského obyvatelstva na celkovém počtu obyvatel kraje je 54,4 % a je nejnižší v celé České republice.

Poloha Středočeského kraje uprostřed Čech významně ovlivňuje jeho ekonomickou charakteristiku. Je to především jeho **úzká vazba s hlavním městem a hustá dopravní síť**, což činí polohu kraje mimořádně výhodnou. Naopak nevýhodou pro kraj je zřejmá nevyváženost vztahu Prahy (jako metropole celorepublikového významu) a středních Čech (jen jako periferie Prahy). Tato skutečnost, stejně jako absence krajského města jako správního centra limitují rozvoj kraje. Pražská středočeská aglomerace, do níž spadá téměř 38 % obcí kraje s více než 46 % obyvatel, tvoří zázemí hlavního města. Kraj je tak pro Prahu významným zdrojem pracovních sil, doplňuje pražský průmysl, zásobuje Prahu potravinami a v neposlední řadě poskytuje metropoli svůj rekreační potenciál.

Pro Středočeský kraj je **charakteristická rozvinutá zemědělská i průmyslová výroba**. Zemědělská výroba těží z vynikajících přírodních podmínek v severovýchodní části kraje, kraj vyniká hlavně rostlinnou výrobou, pěstováním pšenice, ječmene, cukrovky, v příměstských částech pěstováním ovoce, zeleniny a květin.

Stěžejními průmyslovými odvětvími jsou **strojírenství, chemie a potravinářství**. ŠKODA AUTO a.s. Mladá Boleslav se stala podnikem celostátního významu. Několika významnějšími podniky je zastoupeno i sklářství, keramika a polygrafie. Ústup zaznamenaly dříve tradiční obory těžba uhlí, ocelářství a kožedělný průmysl.

Ve srovnání s odvětvovou strukturou zaměstnanosti v ČR je v kraji **nadprůměrně zastoupena průmyslová výroba a zemědělství**, naopak podíl stavebnictví a služeb na celkové zaměstnanosti je nižší, oblast služeb však vykazuje v posledních letech progresivní růst.

Na konci 3. čtvrtletí 2009 **průměrná měsíční hrubá nominální mzda** u fyzických osob v Středočeském kraji činila 23 125 Kč a vzrostla oproti stejnému období předchozího roku o 2,7 %. V přepočtu na plně zaměstnané dosáhla výše 23 968 Kč, což představuje nárůst o 3,4 %. V 1. až 3. čtvrtletí 2009 měl Středočeský kraj průměrnou mzdu o 389 Kč nižší než je průměr v ČR. Je to sice po Hl. m. Praze druhá nejvyšší průměrná mzda mezi kraji v ČR, ale průměrná mzda v Praze je proti našemu kraji o 6 363 Kč vyšší.

Registrovaná míra nezaměstnanosti Středočeského kraje je v rámci ČR dlouhodobě jednou z nejnižších. Ke konci roku 2009 Středočeský kraj zaujímal s 7,0 % registrované míry nezaměstnanosti druhé místo hned za Prahou. Na úrovni jednotlivých okresů existují výrazné rozdíly v registrované míře nezaměstnanosti a to především ovlivněné blízkostí Prahy.

K 31.12.2009 bylo na úřadech práce kraje evidováno 49 144 **uchazečů o zaměstnání**, z toho bylo 48,9 % žen. Oproti stejnému období minulého roku vzrostl počet uchazečů o 57,4 %. **Registrovaná míra nezaměstnanosti** zjištěná na základě evidence úřadů práce činila 7,0 % a proti stavu před rokem vzrostla o 2,5 procentního bodu. K jejímu nárůstu došlo ve všech okresech Středočeského kraje. Nejvyšší nezaměstnanost 9,9 % jsme registrovali v okrese Příbram, dále pak v okresech Kutná Hora (9,5 %), Nymburk (9,3 %) a Kolín (9,1 %). Nejnižší míru nezaměstnanosti v kraji vykazují tradičně okresy Praha-východ (3,4 %), Praha-západ (4,0 %) a Mladá Boleslav (4,7 %).

Oproti konci roku 2008 došlo ve všech okresech kraje k nárůstu počtu evidovaných uchazečů. K nejvyššímu nárůstu a to o 114,8 % pak v okrese Praha-západ, následován okresy Praha-východ (+89,5 %), Beroun (+83,8 %) a Benešov (+82,2 %). Nejnižší meziroční přírůstek počtu uchazečů v kraji zaznamenaly okresy Nymburk (+35,4,7 %) a Kutná Hora (+40,7 %).

Počet obyvatel trvale žijících ve Středočeském kraji k 31.12.2008 činil podle předběžných výsledků 1 230 691 obyvatel, což znamená oproti stavu na konci předchozího roku přírůstek 28 864 obyvatel. Jde stejně jako v předchozím roce o nejvyšší nárůst obyvatelstva ze všech krajů republiky. **Celkový přírůstek**, stejně jako minulý rok, už nebyl způsoben výhradně migrací jako v předchozích letech, ale také **přirozenou měnou**, kdy takto v kraji přibýlo 2 991 obyvatel. V tomto ohledu se opět jednalo o nejvyšší přírůstek přirozenou měnou z krajů v republice. Počet narozených převyšoval počet zemřelých ve všech okresech kraje. Kladné **migrační saldo** vykazují všechny okresy kraje, nejvyšší pak okresy Praha-východ (+ 7 676 obyvatel), Praha-západ (+ 5 307 obyvatel), Mladá Boleslav (+ 2 216 obyvatel) a Mělník s Kladnem (+ 2 142 obyvatel, resp. + 1 832 obyvatel).

Počet osob s jediným nebo hlavním zaměstnáním ve Středočeském kraji dosáhl (podle výsledků Výběrového šetření pracovní síly – VŠPS) v 3. čtvrtletí 2009 **597,7 tisíc**, z toho bylo 346,2 tisíc (57,9 %) mužů. V porovnání se stejným obdobím minulého roku se celková zaměstnanost v kraji snížila o 0,3 %. Souběžně se svým hlavním zaměstnáním pracovalo v druhém a dalším zaměstnání 8 tisíc osob, z toho bylo 61,3 % mužů. Oproti stejnému období minulého roku došlo k nárůstu počtu osob této kategorie o 900 osob, tj. o téměř 11,3 %. Z počtu 22,7 tisíc osob (loni 20,4 tis. osob) zaměstnaných na zkrácenou pracovní dobu bylo 71,8 % žen (loni 75,1 %).

I.2 Ekonomická, sociální a demografická situace

Obyvatelstvo

Věková struktura obyvatelstva Středočeského kraje

V souvislosti se změnou demografického chování české populace dochází k pozvolnému stárnutí obyvatel ČR. Výjimku netvoří ani obyvatelstvo Středočeského kraje, které patří v podmínkách ČR k nejstarším v republice. Výhledově lze očekávat prohlubování disproportioní ve věkové struktuře ve prospěch obyvatel v důchodovém věku.

Tabulka 1 - Vývoj počtu trvale bydlících obyvatel¹⁾ ve Středočeském kraji

	31.12.2007	31.12.2008
počet obyvatel celkem	1 201 827	1 230 691
z toho ženy	609 964	622 577
z toho věková kategorie: 0 - 14 let	178 189	183 490
15 – 64 let	853 824	871 832
Průměrný věk	40,0	40,0

1) Data poskytuje Český statistický úřad – údaje z demografické statistiky jsou za uplynulý rok k dispozici vždy v květnu následujícího roku. Skutečnost z konce předchozího roku je platná po celých následujících 12 měsících.

Střední délka života se od roku 1991, především z důvodu rostoucí kvality zdravotnické péče a zlepšujícího se životního stylu populace, stále zvyšuje. Za posledních šestnáct let se u mužů její hodnota zvýšila o 5,8 roku na 73,8 let a u žen byl nárůst o trochu nižší (4,2 roku), naděje dožití¹ žen se během stejného období zvýšila ze 75,6 na 79,8 roku.

Počtem obcí a rozlohou jsou největšími okresy Středočeského kraje Mladá Boleslav, Benešov a Příbram. Populačně zdaleka největší je okres Kladno, ve kterém již počet obyvatel dosáhl 157 375. Hranici 100 000 obyvatel pak překračují ještě okresy Praha-východ (135 484), Mladá Boleslav (123 363), Praha-západ (112 211) a Příbram (111 714). Nejméně lidnatým okresem v rámci kraje je Rakovník s 54 693 obyvateli. Všechny okresy mají velmi intenzivní sociálně-ekonomické vazby na Prahu a do jisté míry tvoří zatím nepřilíši vyvinuté metropolitní zázemí hlavního města.

Pohyb obyvatelstva - migrace

Migračně zdaleka nejatraktivnějšími okresy kraje se v průběhu roku 2008², staly okresy Praha-východ s přírůstkem 7 676 obyvatel a Praha-západ s 5 307 obyvateli. Nadprůměrného migračního přírůstku (2 156 obyvatel) zaznamenal v rámci kraje už jen okres Mladá Boleslav (+ 2 216 obyvatel). K migračnímu úbytku obyvatel, stejně jako minulý rok, nedošlo v průběhu roku 2008 v žádném z okresů kraje.

¹ Naděje dožití znamená, že muž narozený v období 2007-2008 by se, za předpokladu přetrvání stávajících úmrtnostních poměrů po celý jeho život, v průměru dožil 73,8 let, ve stejném období narozená žena by se dožila 79,8 let.

² Údaje z demografické statistiky jsou za uplynulý rok k dispozici vždy v květnu následujícího roku. Skutečnost z konce předchozího roku je platná po celých následujících 12 měsících.

Tabulka 1a - Přírůstek obyvatelstva podle okresů v roce 2008

	Přirozený přírůstek	Přistěhovalí	Vystěhovalí	Přírůstek stěhováním	Celkový přírůstek
Kraj celkem	2 991	39 734	13 861	25 873	28 864
v tom okresy:					
Benešov	23	1 822	1 030	792	815
Beroun	192	2 540	1 098	1 442	1 634
Kladno	229	4 039	2 207	1 832	2 061
Kolín	110	2 825	1 607	1 218	1 328
Kutná Hora	-47	1 547	1 235	312	265
Mělník	211	4 120	1 978	2 142	2 353
Mladá Boleslav	368	4 294	2 078	2 216	2 584
Nymburk	227	2 919	1 807	1 112	1 339
Praha-východ	767	10 285	2 609	7 676	8 443
Praha-západ	856	7 947	2 640	5 307	6 163
Příbram	26	2 024	1 229	795	821
Rakovník	29	1 872	843	1 029	1 058

Přirozeným přírůstkem získal Středočeský kraj v roce 2008 celkem 2 991 obyvatel (v roce 2007 představoval přirozený přírůstek počtu obyvatel kraje 2 510 osob). V kraji pak nejvyšší přirozené přírůstky zaznamenaly okresy Praha-západ (+856 obyvatel), Praha-východ (+767 obyvatel), následované okresy Mladá Boleslav (+368 obyvatel) a Kladno (+229 obyvatel).

Přirozený úbytek byl v loňském roce zaznamenán jen v jediném okrese kraje, a to v okrese Kutná Hora (-47 osob).

V průběhu roku 2008 se na území Středočeského kraje narodilo 15 246 živých dětí, zemřelo celkem 12 255 osob. Přirozený přírůstek v kraji tedy činil 2 991 osob. Do Středočeského kraje se ve stejném období roku 2008 přistěhovalo 39 734 osob, vystěhovalo se celkem 13 861 osob. Přírůstek stěhováním tak činil 25 873 osob.

Výsledkem přirozeného a migračního pohybu v kraji za období leden až prosinec 2008 byl nárůst obyvatel Středočeského kraje o 28 864 obyvatel.

I.3 Silné stránky kraje

- příznivá geografická poloha ve středu republiky a blízkost Prahy vytváří pro občany velké množství pracovních příležitostí,
- velká hustota dálnic, silnic i rychlostních komunikací,
- dobré spojení s Prahou, a to jak soukromou tak veřejnou dopravou z většiny míst kraje,
- existence rozvojových ploch pro podnikání, jako jsou v současné době např. Kolín – Ovčáry
- existence několika silných firem celostátního významu, chemický a automobilový průmysl,
- dobré podmínky pro plnosortimentní rozvoj zemědělské výroby včetně zpracovatelského průmyslu,
- růst sektoru služeb,
- tradice průmyslové výroby, oborová různorodost,
- uplatnění kvalifikovaných pracovníků v hlavním městě na specializovaných pracovištích,
- dlouhodobě nižší nezaměstnanost ve vztahu k ČR a ostatním regionům,
- bohatý přírodní a kulturně – historický potenciál

I.4 Slabé stránky kraje

- rozdíly v rozložení ekonomických subjektů a výkonnosti ekonomiky
- nerovnoměrná rozvinutost regionu,
- špatný technický stav silnic,
- stále se zhoršující dopravní dosah občanů z menších a okrajových obcí do okresních center,
- neexistence správního centra regionu v jeho území,
- nízká plynofikace obcí, ve srovnání s ČR vysoce podprůměrná,
- vysoký počet obcí bez veřejného vodovodu (cca 45 %),
- přirozený úbytek obyvatelstva, odliv mladých do Prahy a jejího těsného zázemí,
- chybějící čistírny odpadních vod, špatný stav vodovodní a kanalizační sítě v řídce obydlených oblastech regionu,
- nízká daňová výtěžnost většiny okresů ve srovnání s ČR,
- nerovnoměrné rozmístění průmyslu v regionu,
- nízká efektivnost zemědělské výroby,
- nedořešené vlastnické vztahy k půdě,
- konkurence Prahy způsobuje odchod kvalifikované pracovní síly,
- nedostatek pracovních příležitostí v některých okresech,
- nedostatek bytů a zastaralý bytový fond,
- nedostatečná propagace programů moderního odpadového hospodářství.

II. ZAMĚSTNANOST

II.1 Celková zaměstnanost

Podle výsledků výběrového šetření ČSÚ dosáhl v 3. čtvrtletí 2009 počet osob s **jediným nebo hlavním zaměstnáním** ve Středočeském kraji 597,7 tisíc, z toho bylo 346,2 tisíc (57,9 %) mužů a 251,5 (42,1 %) žen. V porovnání se stejným obdobím minulého roku se celková zaměstnanost v kraji snížila o 0,3 procenta (- 1,8 tis. osob).

Souběžně se svým hlavním zaměstnáním pracovalo v **druhém a dalším zaměstnání** 8,0 tisíc osob, z toho bylo 61,3 % mužů. Oproti stejnému období minulého roku došlo k nárůstu počtu osob této kategorie téměř o 1 tis. osob, tj. o 12,7 % více. Z počtu 22,7 tisíc osob zaměstnaných na zkrácenou pracovní dobu bylo 71,8 % žen.

Míra ekonomické aktivity (podíl počtu zaměstnaných a nezaměstnaných k počtu všech osob starších 15-ti let v %) dosáhla za obě pohlaví 59,5 % (+0,1 procentního bodu), přičemž u mužů činila 69,6 % a u žen 49,7 %.

Tabulka 2 - Vývoj počtu zaměstnavatelů

	stav k	
	31.12.2008	31.12.2009
zaměstnavatelé se stavem nad 25 zaměstnanců ¹⁾	2 675	2 500
zaměstnavatelé v drobném a středním podnikání (se stavem do 25 zaměstnanců) ²⁾	112 549	128 962
celkový počet zaměstnavatelů ³⁾	290 797	301 252

¹⁾ Údaje z České správy sociálního zabezpečení (ČSSZ) – z registru „živých“ organizací se stavem nad 25 zaměstnanců (včetně).

²⁾ Údaje z Okresní správy sociálního zabezpečení (OSSZ) – z registru malých organizací, které mají přihlášené zaměstnance k odvodům pojistného.

³⁾ Celkový počet zaměstnavatelů včetně subjektů zapsaných v RES s počtem zaměstnanců neuvedeno 169 790 (minulý rok 175 573).

Míra podnikatelské aktivity je ve Středočeském kraji relativně vysoká a dosahuje v rámci ČR nadprůměrných hodnot. Nejvyšší míra podnikatelské aktivity (nejvíce ekonomických subjektů) je v okresech Praha-východ (37 611 – nárůst o 5,5 %), Praha-západ (33 802 – nárůst o 6,6 %), Kladno (33 356 – nárůst o 2,5 %) a Příbram (29 129 – nárůst o 2,8 %). Nízký počet ekonomických subjektů je naopak charakteristický pro okres Rakovník, Kutná Hora a Beroun. V případě středních Čech se zcela určitě projevuje skutečnost, že okresy Praha-východ a Praha-západ mají výrazně aktivní migrační bilanci s hlavním městem a určitá část pražských podnikatelů získává trvalé bydliště mimo Prahu v uvedených okresech.

Tabulka 2a - Počet jednotek v Registru ekonomických subjektů (RES) ke dni 30. 9. 2009

	Kraj celkem	v tom okresy											
		BN	BE	KL	KO	KH	ME	MB	NB	PY	PZ	PB	RA
Počet jednotek v RES celkem 1)	301 252	24 608	20 060	33 356	21 302	16 893	23 024	27 743	21 731	37 611	33 802	29 129	11 993
soukromí podnikatelé vč. rolníků a osob podnikajících podle zvláštních předpisů	238 051	20 651	15 568	26 329	17 435	14 052	18 386	20 242	18 206	28 872	25 025	24 084	9 201
státní podniky	39	2	2	4	4	6	2	5	1	3	4	3	3
obchodní společnosti	25 793	1 370	1 826	3 334	1 499	870	1 687	1 954	1 408	4 196	4 909	1 934	806
Družstva	9	0	0	0	0	0	0	0	0	3	4	1	1

Zdroj: ČSÚ – statistický bulletin Stč. kraje za 1. až 3. čtvrtletí 2009

K datu 30. 9. 2009 bylo v kraji ve statistickém Registru ekonomických subjektů, kde jsou evidována všechna vydaná identifikační čísla organizací, registrováno 301 252 subjektů. Za rok se jejich počet zvýšil o téměř 10,5 tis. subjektů (+ 3,6 %).

Z hlediska **právní formy** připadal největší počet na **fyzické osoby** nezapsané v obchodním rejstříku (214 979). Ty spolu se **samostatně hospodařícími rolníky** (6 672) a ostatními podnikateli (14 740) činí téměř 79 % všech podnikatelských subjektů sídlících na území kraje.

Ve Středočeském kraji bylo na konci 3. čtvrtletí roku 2009 registrováno dále 25 185 (+ 1 431) **společností s ručením omezeným**, 1 417 (+48) **akciových společností**, 1 029 (+16) **obchodních družstev** a 39 (-8) **státních podniků**. K nejvyššímu meziočasnmu nárůstu počtu subjektů došlo u společností s ručením omezeným, kdy se v období 1. – 3. čtvrtletí roku 2009 jejich celkový počet zvýšil o 6,0 %.

Z hlediska **třídění podle odvětví převažující činnosti** se nejvíce podnikatelských subjektů zabývalo stejně jako v minulém roce podnikáním v oblasti obchodu a oprav spotřebního zboží.

Tabulka 3 - Vývoj počtu zaměstnanců a OSVČ

Zaměstnanci a OSVČ	stav k	
	31. 12. 2008	31. 12. 2009
zaměstnanci u firem se stavem nad 25 zaměstnanců ¹⁾	354 291	430 681⁴⁾
zaměstnanci u drobných a středních firem (se stavem do 25 zaměstnanců) ²⁾	115 799	
osoby samostatně výdělečně činné (OSVČ) ³⁾	118 063	109 126
celková zaměstnanost (zaměstnanost u firem všech velikostních kategorií + OSVČ)	588 153	539 807

¹⁾ Údaje z monitoringu zaměstnavatelů (na základě pololetních Výkazů o stavu zaměstnanců zasílaných plošně).

²⁾ Údaje z OSSZ – ze statistických výběrů (jednotné pro všechny okresní správy sociálního zabezpečení) z registru malých organizací, které mají přihlášené zaměstnance k odvodům pojistného.

³⁾ Údaje z OSSZ – ze statistického přehledu OSVČ evidovaných v registru s povinností platit zálohy na důchodové pojištění.

⁴⁾ Údaje z OSSZ – velikost firem se již nerozlišuje.

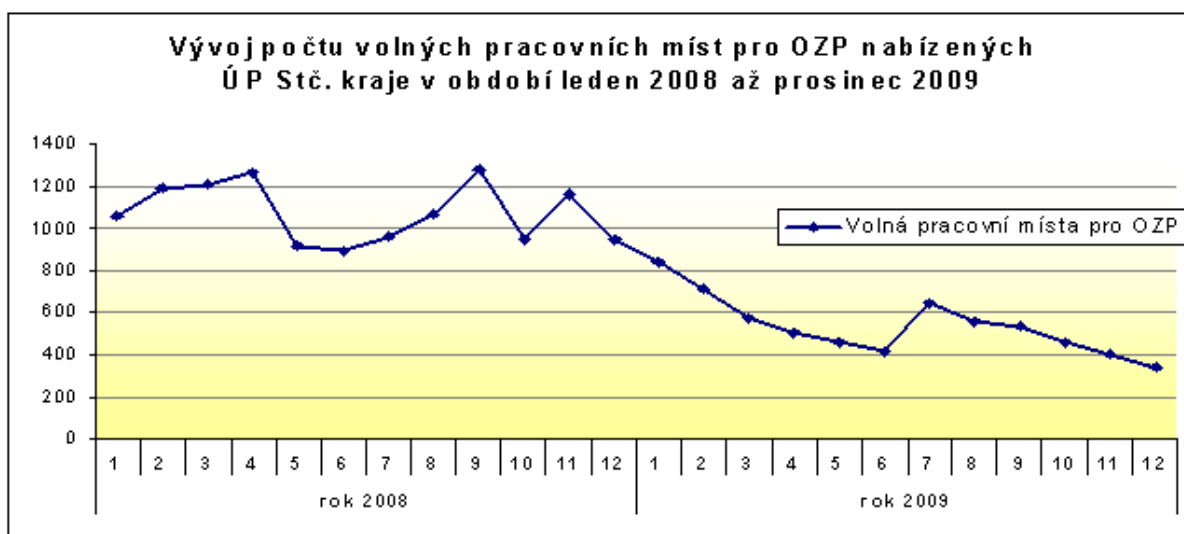
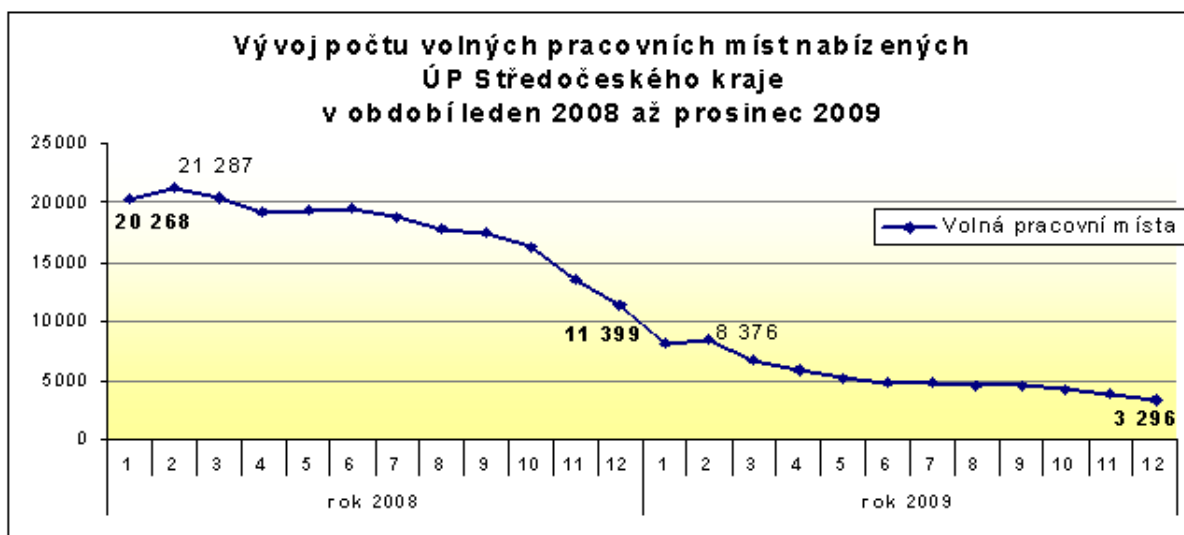
II.2 Zaměstnanost u nejvýznamnějších zaměstnavatelů a u zaměstnavatelů, kteří zaznamenali nejvýraznější personální pohyb (nárůst, úbytek), včetně mezinárodních a zahraničních společností

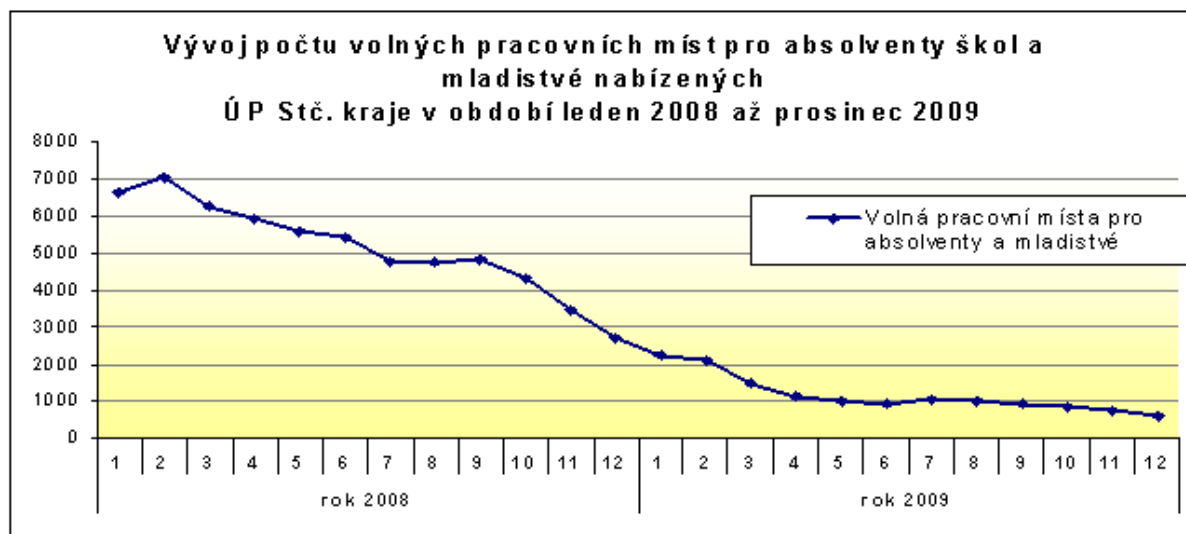
Tabulka 4 - Vývoj počtu zaměstnanců
viz Příloha č.1 – Tabulková část A.)

II.3 Volná pracovní místa

Počet volných pracovních míst (VPM) nabízených úřady práce po většinu roku 2009 klesal. Výjimku tvořily jen měsíce únor a červenec, kdy jejich počet meziměsíčně stoupl o 207, resp. o 33 VPM.

Ke konci roku 2009 evidovaly úřady práce celkem 3 296 VPM, což je o 8 103 VPM méně než na konci roku 2008 a o 5 080 VPM méně než nabízeli úřady práce v únoru 2009, kdy počet VPM nabízených úřady práce dosáhl ročního maxima. Na jedno VPM koncem roku 2009 připadalo 14,9 uchazečů, oproti 2,7 uchazečům, kteří připadali na jedno VPM v prosinci 2008.

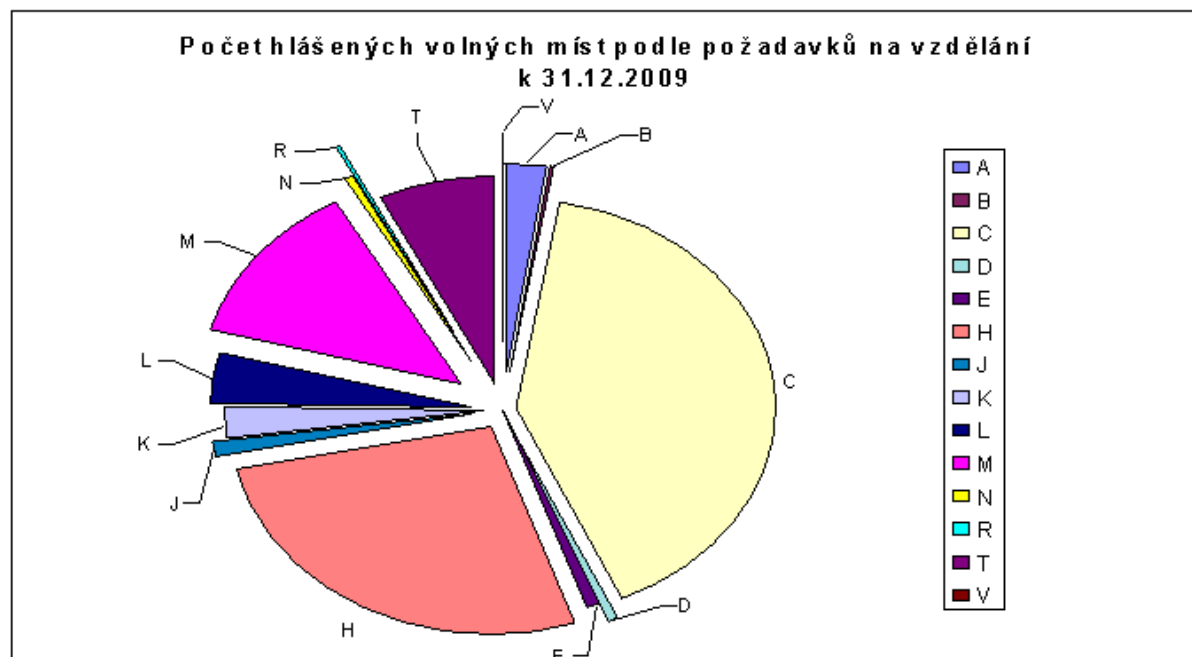
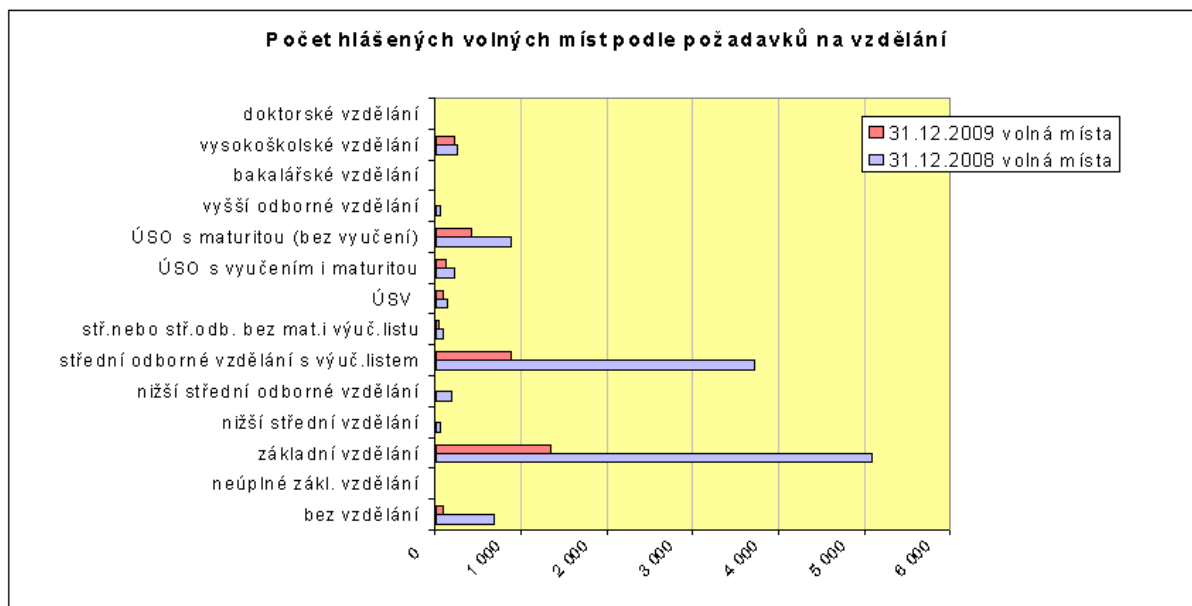

Proti loňskému stavu se počet VPM nabízených úřady práce kraje snížil z 11 399 na 3 296 VPM, tj. o více jak 71 %. Obdobná situace byla také v nabídce VPM pro občany se změněnou pracovní schopností, kdy počet VPM nabízených úřady práce klesl o 63,6 % na 344 VPM (loni 945 VPM). Nejvyšší meziroční úbytek VPM jsme však zaznamenali u uchazečů o zaměstnání v kategorii absolventů škol a mladistvých, kdy došlo oproti stejnému období loňského roku k úbytku VPM o 77,3 % na 610 VPM (loni 2 692 VPM). Následující tabulka zobrazuje strukturu VPM podle požadavků na vzdělání.

Tabulka 5 - Počet hlášených volných pracovních míst podle požadavků na vzdělání¹⁾

ISCED 97	31. 12. 2008			31. 12. 2009		
	uchazeči	volná místa	uchaz./ 1 místo	uchazeči	volná místa	uchaz./ 1 místo
bez vzdělání	137	677	0,2	124	86	1,4
neúplné zákl. vzdělání	151	12	12,6	168	5	33,6
základní vzdělání	8 742	5 085	1,7	12 436	1 338	9,3
Nižší střední vzdělání	24	49	0,5	36	19	1,9
Nižší střední odborné vzdělání	657	188	3,5	1 152	23	50,1
střední odborné vzdělání s výuč.listem	12 267	3 710	3,3	20 009	892	22,4
stř. nebo stř. odb. bez mat. i výuč. listu	326	87	3,7	425	36	11,8
ÚSV	914	134	6,8	1 432	86	16,7
ÚSO s vyučením i maturitou	1 369	232	5,9	2 496	127	19,7
ÚSO s maturitou (bez vyučení)	5 027	887	5,7	8 269	417	19,8
vyšší odborné vzdělání	237	54	4,4	328	24	13,7
bakalářské vzdělání	173	21	8,2	359	8	44,9
vysokoškolské vzdělání	1 168	263	4,4	1 854	235	7,9
doktorské vzdělání	28	0	-	56	0	-
Celkem	31 220	11 399	2,7	49 144	3 296	14,9

¹⁾ Údaje ze čtvrtletní statistiky MPSV

LEGENDA

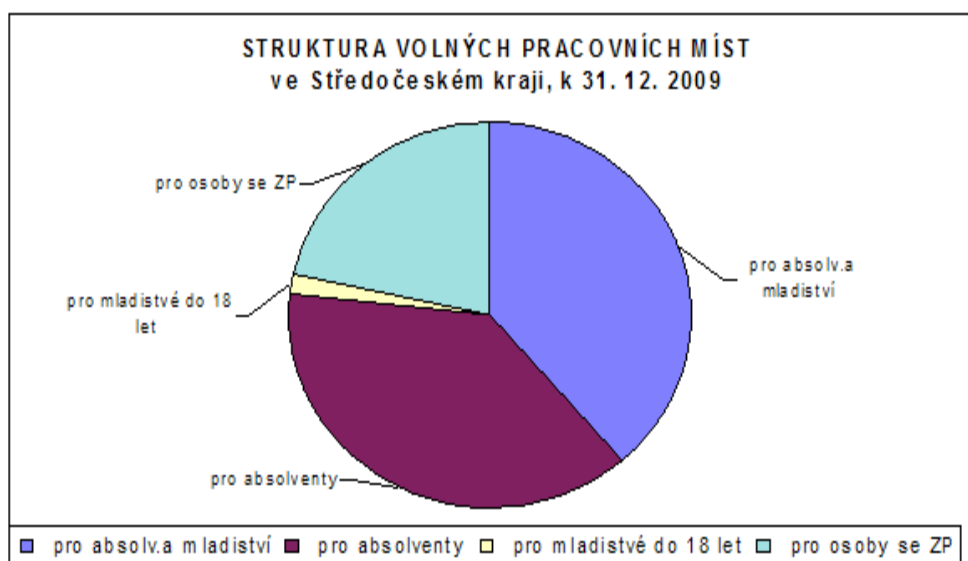
A bez vzdělání	K ÚSV
B neúplné zákl. vzdělání	L ÚSO s vyučením i maturitou
C základní vzdělání	M ÚSO s maturitou (bez vyučení)
D nižší střední vzdělání	N vyšší odborné vzdělání
E nižší střední odborné vzdělání	R bakalářské vzdělání
H střední odborné vzdělání s výuč.listem	T vysokoškolské vzdělání
J stř.nebo stř.odb. bez mat.i výuč.listu	V doktorské vzdělání

Tabulka 5a - Počet hlášených volných pracovních míst podle kategorie uchazečů¹⁾

Volná místa	31.12.2008	31.12.2009	nárůst/ úbytek v %
Celkem	11 399	3 296	-71,1
z toho			
pro absolv.a mladiství	2 692	610	-77,3
pro absolventy	2 680	605	-77,4
pro mladistvé do 18 let	48	26	-45,8
pro osoby se ZP	945	344	-63,6

¹⁾ Údaje ze čtvrtletní statistiky MPSV

Po celý roku 2009 se do značné míry projevovaly dopady snížené poptávky po výrobcích a službách napříč celým národním hospodářstvím, což se u zaměstnavatelů projevilo zejména v poklesu nabídky volných pracovních míst a propouštěním zaměstnanců i z oborů, které byly donedávna nedostatkové – pracovníci ve strojírenství. Co se týká struktury volných pracovních míst nabízených úřady práce ke konci roku 2009, zde oproti roku 2008 nedošlo k výraznější změně (viz Tabulka 5b). Přes značný úbytek počtu VPM, jsou stále nejžádanější místa tř. 9 KZAM – Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci a tř. 7 KZAM - Řemeslníci a kvalifikovaní výrobci, zpracovatelé a opraváři, kdy tyto dvě skupiny představují přes 41 % všech nabízených VPM.

Oproti roku 2008 se výrazně zvýšil podíl na celkovém počtu VPM u pracovníků ve tř. 3 KZAM - Techničtí, zdravotničtí, pedagogičtí pracovníci a pracovníci v příbuzných oborech a to o 6,8 procentního bodu.

Obdobně jako v roce 2008 jsou pro ženy v nabídce volná pracovní místa především v profesích prodavačka, servírka a švadlena. Stále ovšem platí, že zájem uchazečů o tyto profese je minimální a to především z finančních důvodů.

V průběhu roku 2009, stejně jako v předchozím období, se úřadům práce nedařilo dlouhodobě obsazovat některá volná pracovní místa. Důvodem byla především struktura

nabízených volných pracovních míst, která je odlišná od skladby uchazečů a jejich profesního zaměření.

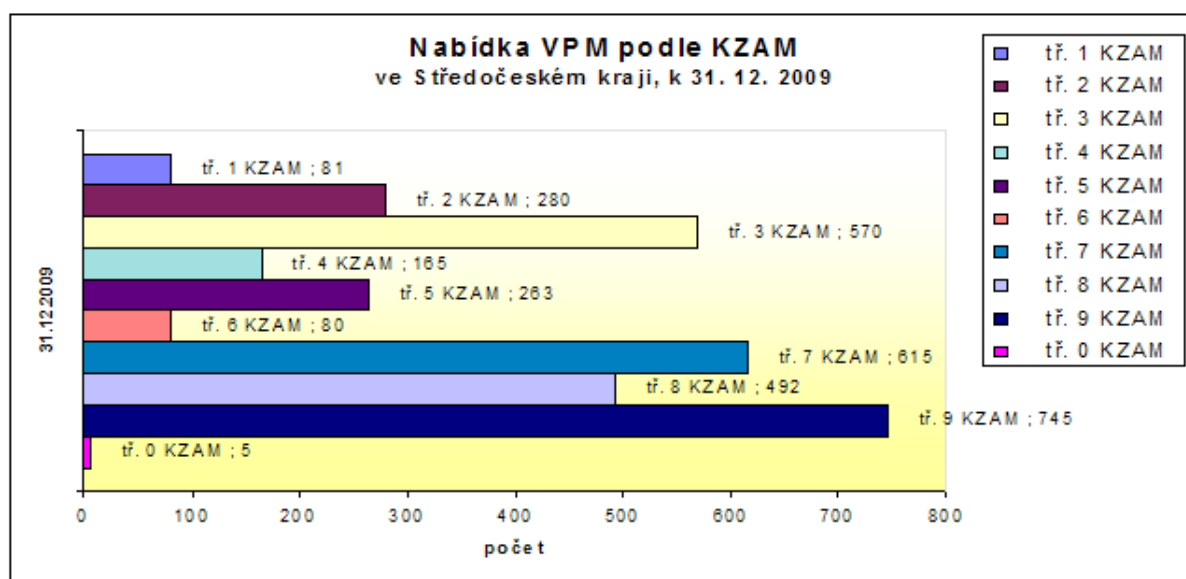
Obtížně se tak především obsazují volná pracovní místa např. u nekvalifikovaných prací ve stavebnictví a zemědělství. Tato místa jsou pak obsazována cizinci, převážně občany Slovenské republiky.

Tabulka 5b - Počet hlášených volných míst podle KZAM ke konci sledovaného období

KZAM	31.12.2008 volná místa	31.12.2009 volná místa	Nárůst / úbytek v %
Podle KZAM	11 399	3 296	-71,1
tř. 1 KZAM	131	81	-38,2
tř. 2 KZAM	370	280	-24,3
tř. 3 KZAM	1 193	570	-52,2
tř. 4 KZAM	426	165	-61,3
tř. 5 KZAM	867	263	-69,7
tř. 6 KZAM	147	80	-45,6
tř. 7 KZAM	3 270	615	-81,2
tř. 8 KZAM	2 188	492	-77,5
tř. 9 KZAM	2 806	745	-73,4
tř. 0 KZAM	1	5	400,0

LEGENDA

tř. 1 – Zákonodárci, vedoucí a řídicí pracovníci	tř. 6 – Kvalifikovaní dělníci v zemědělství, lesnictví a v příbuzných oborech
tř. 2 – Vědečtí a odborní duševní pracovníci	tř. 7 – Řemeslníci a kvalifikovaní výrobci, zpracovatelé, opraváři
tř. 3 – Techničtí, zdravotničtí, pedagogičtí pracovníci a pracovníci v příbuzných oborech	tř. 8 – Obsluha strojů a zařízení
tř. 4 – Nižší administrativní pracovníci (úředníci)	tř. 9 – Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci
tř. 5 – Provozní pracovníci ve službách a obchodě	tř. 0 – Příslušníci armády

III. NEZAMĚSTNANOST

III.1 Vývoj nezaměstnanosti

Registrovaná míra nezaměstnanosti ve Středočeském kraji je dlouhodobě jedna z nejnižších v republice. Uvnitř kraje však existují výrazné rozdíly v nezaměstnanosti, které jsou ovlivněné blízkostí Prahy.

K 31.12.2009 činila **registrovaná míra nezaměstnanosti** v kraji 7,0 % (prosinec 2008: 4,5 %). K jejímu meziročnímu nárůstu došlo ve všech okresech Středočeského kraje.

Nejvyšší nezaměstnanost (9,9 %) jsme registrovali v okrese Příbram, dále pak v okresech Kutná Hora (9,5 %) a Nymburk (9,3 %). Všechny zmiňované okresy překročili také průměrnou míru registrované nezaměstnanosti v ČR, která ke konci roku 2009 činila 9,2 %. Nejnižší míru nezaměstnanosti vykazovaly tradičně okresy Praha-východ (3,4 %), Praha-západ (4,0 %) a Mladá Boleslav (4,7 %). Oproti konci roku 2008 došlo k nejvyššímu nárůstu počtu uchazečů a to o 114,8 % v okrese Praha-západ, následován okresy Praha-východ (+89,5 %), Beroun (+83,8 %), Benešov (+82,2 %) a Mladá Boleslav (+69,2 %).

Počet uchazečů o zaměstnání evidovaných na úřadech práce kraje k 31.12.2009 se zvýšil oproti stejnému období předchozího roku o 57,4 % (tj. o 0,3 procentního bodu) a činil **49 144 uchazečů** (+17 924 uchazečů), z toho bylo 48,9 % žen (loni 52,9 %).

Tabulka 6 – Vývoj nezaměstnanosti¹⁾

Nezaměstnaní, VPM a MN	stav k			
	celkem		ženy	
	31.12.2008	31.12.2009	31.12.2008	31.12.2009
evidovaní uchazeči o zaměstnání celkem	31 220	49 144	16 511	24 037
z toho dosažitelní	29 930	48 328	15 758	23 602
volná pracovní místa	11 399	3 296	-	-
uchazeči připadající na 1 VPM	2,7	14,9	-	-
uchazeči pobírající podporu v nezaměstnanosti	14 653	19 968	7 408	9 368
míra nezaměstnanosti (v %)	4,5	7,0	5,6	8,2

¹⁾ Údaje z měsíční statistiky

Z celkového počtu neumístěných uchazečů o práci se **podíl žen** snížil o 4 procentní body. Podíl počtu zdravotně postižených občanů v evidenci ÚP na celkové počtu uchazečů o zaměstnání se meziročně snížil o 4,4 procentního bodu, přestože se jejich počet absolutně k 31. 12. 2009 zvýšil o 686 osob na 5 680. **Neumístěných absolventů škol**, kteří vstupovali na trh práce a hledali své první zaměstnání prostřednictvím úřadů práce, bylo k 31.12.2009 **evidováno 3 270 osob**, což bylo o 975 absolventů více než před rokem a jejich podíl na celkovém počtu uchazečů o zaměstnání činil 6,7 % (-0,7 procentního bodu). Osoby pobírající **hmotné zabezpečení** tvořily 40,6 % z celkového počtu neumístěných, jejich počet se oproti konci roku 2008 zvýšil o 5 314 osob na **19 968 osob** (+ 36,27 %).

Počet **volných pracovních míst** (VPM) dosáhl ke konci roku 2009 počtu **3 296**, na jedno VPM tedy v průměru připadalo 14,9 uchazečů oproti 2,7 ve stejném období roku 2008.

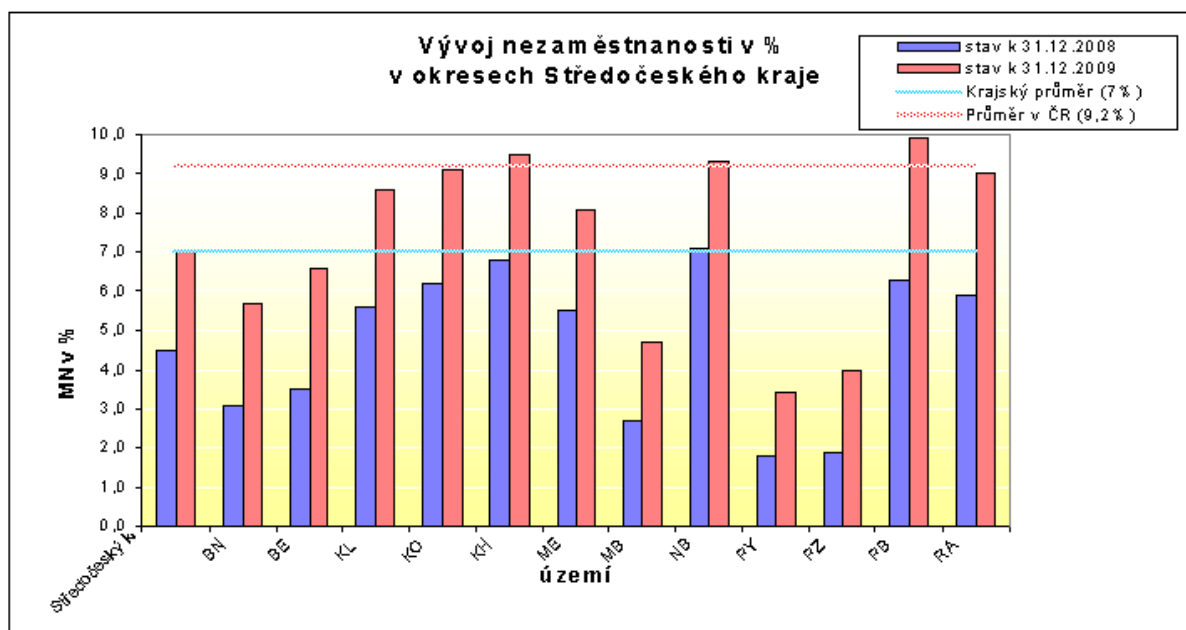
Meziročně se počet VPM snížil o 71,1 %. Pro občany se změnou pracovní schopností se počet VPM nabízených úřady práce snížil o 63,6 % na 344. Pro absolventy a mladistvé koncem roku 2008 evidovaly úřady práce 605 VPM, což odpovídá úbytku počtu VPM pro tuto skupinu uchazečů o zaměstnání oproti stejnému období loňského roku o 77,4 %.

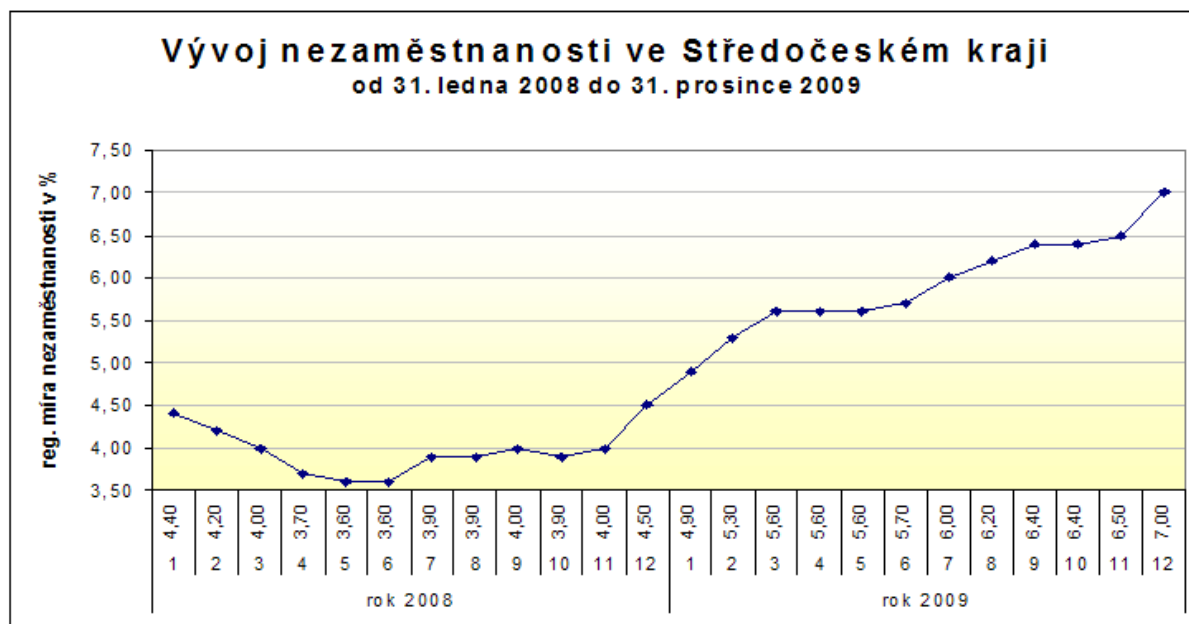
Základní obraz regionální diferenciaci v míře nezaměstnanosti, přes její značné rozdíly mezi jednotlivými okresy, je na úrovni okresů Středočeského kraje velmi stabilní. Vývoj registrované nezaměstnanosti ke konci roku 2008 a aktuální data k 31.12.2009 ukazuje následující tabulka.

Tabulka 6a – Vývoj registrované míry nezaměstnanosti v jednotlivých okresech Stč. kraje

Okres	stav k		nárůst/ úbytek v p.b.	Meziroční index v % 2009 = 100%
	31.12.2008	31.12.2009		
Benešov	3,1	5,7	2,6	183,9%
Beroun	3,5	6,6	3,1	188,6%
Kladno	5,6	8,6	3,0	153,6%
Kolín	6,2	9,1	2,9	146,8%
Kutná Hora	6,8	9,5	2,7	139,7%
Mělník	5,5	8,1	2,6	147,3%
Mladá Boleslav	2,7	4,7	2,0	174,1%
Nymburk	7,1	9,3	2,2	131,0%
Praha-východ	1,8	3,4	1,6	188,9%
Praha-západ	1,9	4,0	2,1	210,5%
Příbram	6,3	9,9	3,6	157,1%
Rakovník	5,9	9,0	3,1	152,5%
Středočeský kraj	4,5	7,0	2,5	155,6%

ZDRJ: Údaje z měsíční statistiky MPSV

Vývoj nezaměstnanosti ve středních Čechách je velice podobný vývoji nezaměstnanosti v celé České republice. Situaci na trhu práce ve všech okresech Středočeského kraje je možno z hlediska vývoje míry nezaměstnanosti považovat za stabilizovanou. Z pohledu celorepublikové úrovně je míra nezaměstnanosti ve Středočeském kraji dlouhodobě jedna z nejnižších. Po celý rok 2009 se Středočeský kraj umísťoval na druhém místě mezi kraji ČR, hned za Prahou.

Z pohledu celorepublikové míry registrované nezaměstnanosti jsou na úrovni okresů kraje značně rozdíly. Okresy Praha-východ a Praha-západ s mírou registrované nezaměstnanosti 3,4 % resp. 4,0 %, spolu s okresy Mladá Boleslav 4,7 % a Benešov 5,7 % na straně jedné jsou dlouhodobě velmi nízko pod republikovým průměrem 9,2 % míry registrované nezaměstnanosti. Oproti tomu jsou na straně druhé okresy, jako Příbram (9,9 %), Kutná Hora (9,5 %), Nymburk (9,3 %) a Kolín (9,1 %), které se po celý rok pohybují okolo této hranice.

Míra nezaměstnanosti na úrovni středočeských okresů tak k 31.12.2009 kolísala mezi velmi nízkými hodnotami do 5,0 % (okresy – Praha-východ, Praha- západ, Mladá Boleslav), hodnotami ještě do celorepublikového průměru 9,2 % včetně, které vykázalo celkem 6 okresů (Benešov, Beroun, Mělník, Kladno, Rakovník a Kolín). Zbývající tři okresy Nymburk, Kutná Hora a Příbram byt' těsně, celorepublikový průměr ke konci roku 2009 v kraji překročily

Během roku 2009 se na úřadech práce Středočeského kraje nově zaevidovalo celkem 83 357 občanů, což odpovídá nárůstu oproti roku 2008 o 41,0 %. Evidence ve stejném období byla ukončena celkem 65 433 uchazečům (nárůst o 14,4 %). Ve stejném období úřady práce kraje umístily, včetně míst v rámci aktivní politiky zaměstnanosti (APZ) 42 995 osob (nárůst o 17,5 %).

Nejvyšší počty nově evidovaných uchazečů o zaměstnání byly v průběhu roku 2009 na rozdíl od předchozích let, kdy ke kulminaci počtů nově příchozích uchazečů do evidencí úřadů práce pravidelně docházelo v lednu, podruhé za sebou zaznamenány až v září (8 626 osob). Tento stav byl zapříčiněn především přílivem absolventů do evidencí úřadů práce, kdy meziměsíční nárůst jejich počtu činil 49,5 %, což odpovídá nárůstu o 1 134 osob

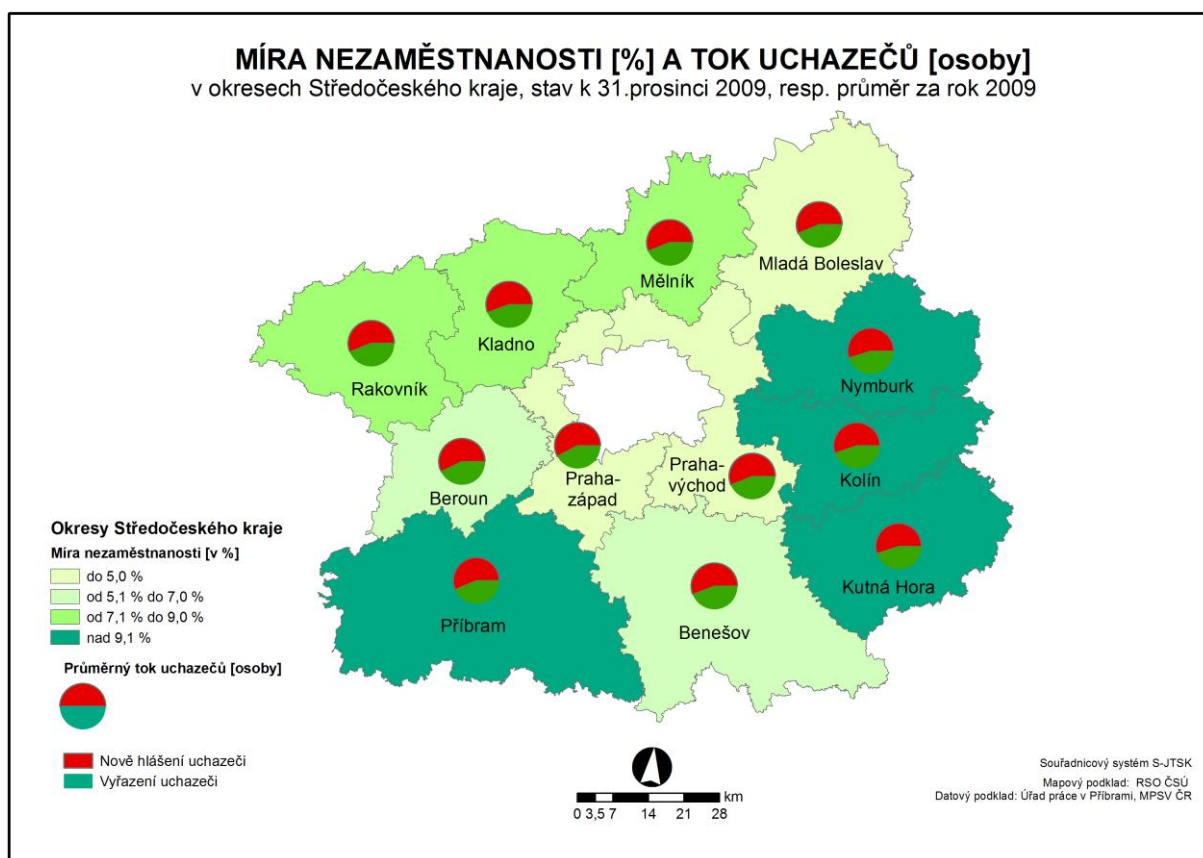
na celkových 3 424 osob. Současně se zvýšil podíl absolventů a mladistvých na všech uchazečích o zaměstnání z 5,2 % na 7,6 %. Počet absolventů a mladistvých se pak v průběhu 4. čtvrtletí 2009 postupně snižoval až na 3 270 osob (6,7 %).

Během roku 2009 se počty nově evidovaných uchazečů pohybovaly v rozmezí od 5 572 osob v květnu až 8 626 osob v září. Nejvýraznější nárůst byl kromě září, stejně jako v roce 2008, zaznamenán v měsíci lednu (8 127 osob). Přes snížení přílivu nových uchazečů v závěru roku došlo v porovnání s koncem roku 2008 k jejich nárůstu. V prosinci 2009 tak úřady práce kraje evidovaly 7 151 nově zařazených uchazečů o zaměstnání, to je o 1 076 uchazečů více než ve stejném období roku 2008. Tento stav však můžeme pozorovat každoročně a je způsoben především ukončováním sezónních prací, pracovních poměrů na dobu určitou, nebo také organizačními změnami u zaměstnavatelů ke konci roku.

Tabulka 7 – Tok nezaměstnanosti¹⁾

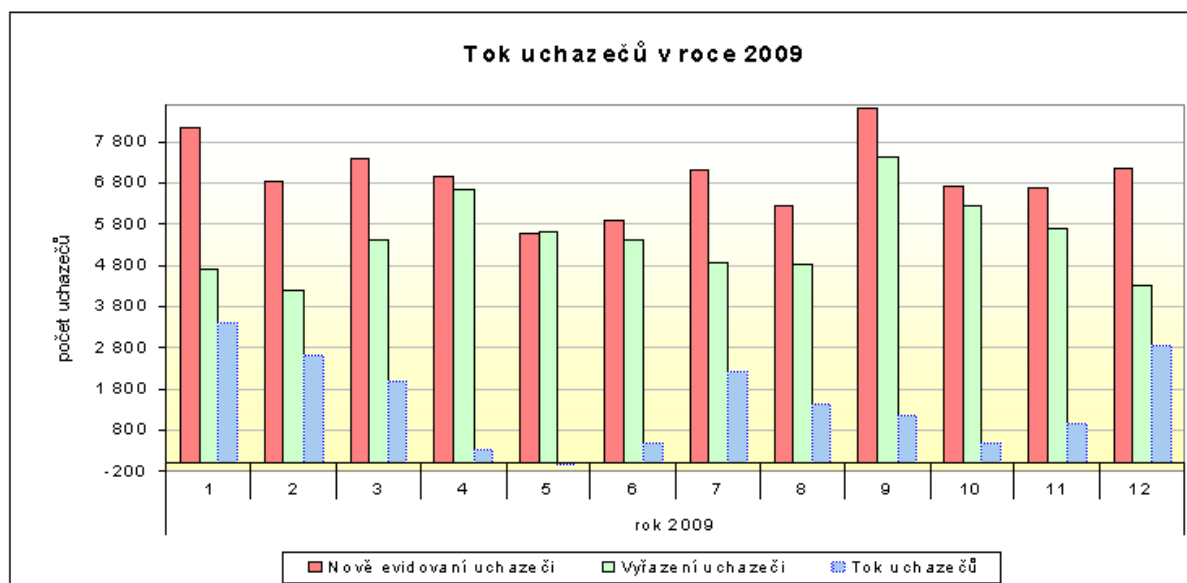
	celkem			ženy		
	nově evidovaní	vyřazení	umístění	nově evidované	vyřazené	umístěné
za rok 2008	59 121	57 174	36 586	18 662	12 989	20 038
za rok 2009	83 357	65 433	42 995	24 424	13 007	21 685
Meziroční index (v%) r.2008 = 100%	141,0%	114,4%	117,5%	130,9%	100,1%	108,2%

¹⁾ Údaje z měsíční statistiky

Tabulka 7a – Tok uchazečů o zaměstnání v kraji v průběhu roku 2009

	měsíce roku 2009											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Nově evid. uchazeči	8 127	6 818	7 405	6 971	5 572	5 912	7 124	6 240	8 626	6 719	6 692	7 151
Vyřazení uchazeči	4 715	4 206	5 445	6 635	5 590	5 434	4 880	4 820	7 448	6 249	5 710	4 301
Tok uchazečů	3 412	2 612	1 960	336	-18	478	2 244	1 420	1 178	470	982	2 850

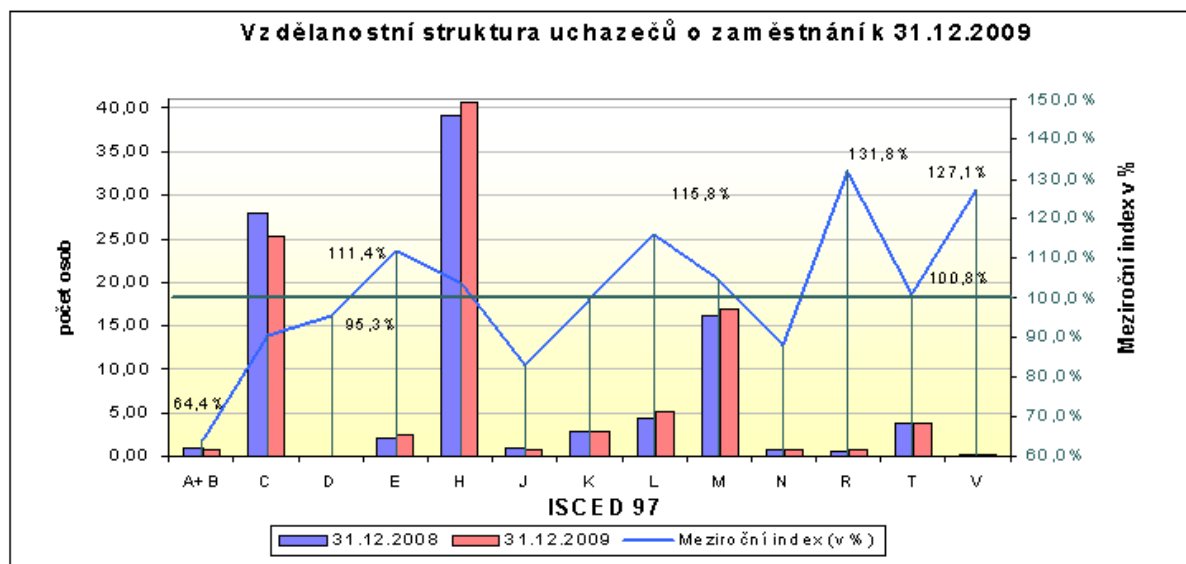

Ve vzdělanostní struktuře uchazečů o zaměstnání převažují ve Středočeském kraji kategorie uchazečů se základním, nižším středním vzděláním a nižším středním odborném vzděláním, kterých bylo k 31.12.2009 v evidenci 13 916 (28,3 % všech uchazečů o zaměstnání) a kategorie absolventů s vzděláním SOU a SO, kterých je vůbec nejvíce a to 20 434, což odpovídá 41,6 % z celkového počtu evidovaných uchazečů o zaměstnání. Obě tyto skupiny jsou, jak ukazuje tabulka 8, se svými stavy přibližně na úrovni roku 2008.

Tabulka 8 - Vzdelanostní struktura uchazečů o zaměstnání (ISCED 97) ¹⁾

stupeň vzdělání	stav k							
	celkem				Ženy			
	31.12.2008		31.12.2009		31.12.2008		31.12.2009	
	abs.	v %	abs.	v %	abs.	v %	abs.	v %
bez vzdělání a neúplné základní	288	0,92	292	0,59	133	0,81	134	0,56
základní vzdělání	8 742	28,00	12 436	25,31	5 016	30,38	6 707	27,90
nižší střední vzdělání	24	0,08	36	0,07	20	0,12	26	0,11
nižší střední odborné	657	2,10	1 152	2,34	290	1,76	474	1,97
střední odborné s výuč.listem	12 267	39,29	20 009	40,72	5 699	34,52	8 399	34,94
Stř. nebo stř.odb. bez mat. i výuč. listu	326	1,04	425	0,86	284	1,72	357	1,49
ÚSV	914	2,93	1 432	2,91	568	3,44	882	3,67
ÚSO s vyučením i maturitou	1 369	4,39	2 496	5,08	654	3,96	1 075	4,47
ÚSO s maturitou (bez vyuč.)	5 027	16,10	8 269	16,83	3 051	18,48	4 774	19,86
vyšší odborné vzdělání	237	0,76	328	0,67	160	0,97	214	0,89
Bakalářské vzdělání	173	0,55	359	0,73	99	0,60	189	0,79
vysokoškolské	1 168	3,74	1 854	3,77	524	3,17	788	3,28
doktorské	28	0,09	56	0,11	13	0,08	18	0,07
Celkem	31 220		49 144		16 511		24 037	

1) Údaje ze čtvrtletní statistik

LEGENDA

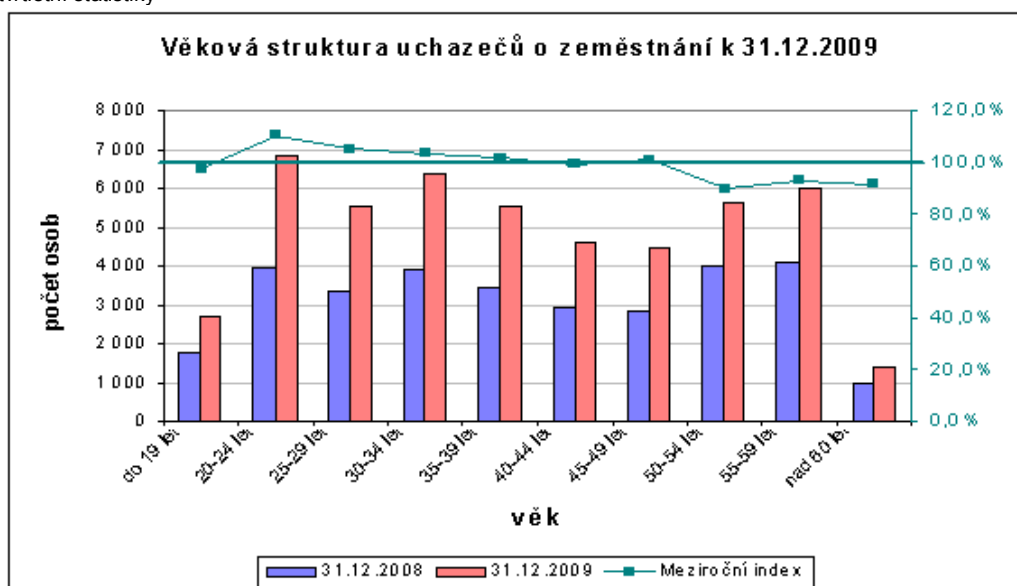
A+B	bez vzdělání a neúplné zákl. vzdělání	K	ÚSV
C	základní vzdělání	L	ÚSO s vyučením i maturitou
D	nižší střední vzdělání	M	ÚSO s maturitou (bez vyučení)
E	nižší střední odborné vzdělání	N	vyšší odborné vzdělání
H	střední odborné vzdělání s výuč.listem	R	bakalářské vzdělání
J	stř. nebo stř.odb. bez mat. i výuč. listu	T	vysokoškolské vzdělání
		V	doktorské vzdělání

Podle věkové struktury je, na rozdíl od předchozích let, kdy bylo nejvíce uchazečů o zaměstnání evidováno ve věkovém rozmezí 55 až 59 let (12,2 %) a 50 až 54 let (11,5 %), nejvíce uchazečů evidováno ve věkové skupině uchazečů 20 až 24 let (13,9 %) a věkové skupině 30 až 44 let (13,0 %). Nejvyšší nárůst podílu na celkovém počtu uchazečů o 1,3 procentního bodu byl zaznamenán u uchazečů ve věkové skupině 20 až 24 let, kdy se jejich počet v rámci kraje zvýšil z 3 945 na 6 853 uchazečů (+10,4 %). V průběhu roku 2009 došlo v pěti z deseti věkových kategorií ke zvýšení podílu evidovaných občanů. Nejvyšší nárůst pak byl, kromě již zmiňované kategorie uchazečů ve věku 20 až 24 let, zaznamenán u kategorie uchazečů o zaměstnání ve věku 25 až 29 let (+ 0,55 procentního bodu) a uchazečů ve věku do 30-34 let (+0,4 procentního bodu). Oproti tomu, největší úbytek podílu evidovaných uchazečů byl, stejně jako loni, zaznamenán ve věkové kategorii 50 až 54 let, kdy podíl uchazečů z této věkové skupiny na celkovém počtu uchazečů se meziročně snížil o 1,3 procentního bodu.

Tabulka 9 - Věková struktura uchazečů o zaměstnání¹⁾

věk	stav k								Meziroční index (v%) sl.4/sl.2 (sl.2=100%)
	celkem				ženy				
	31.12. 2008		31. 12. 2009		31. 12. 2008		31. 12. 2009		
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	
	abs.	v %	abs.	v %	abs.	v %	abs.	v %	
do 19 let	1 760	5,6	2 713	5,5	819	5,0	1 193	5,0	97,9%
20-24 let	3 945	12,6	6 853	13,9	1 700	10,3	2 863	11,9	110,4%
25-29 let	3 329	10,7	5 511	11,2	1 608	9,7	2 534	10,5	105,2%
30-34 let	3 930	12,6	6 409	13,0	2 338	14,2	3 538	14,7	103,6%
35-39 let	3 459	11,1	5 525	11,2	2 149	13,0	3 233	13,5	101,5%
40-44 let	2 940	9,4	4 604	9,4	1 722	10,4	2 468	10,3	99,5%
45-49 let	2 804	9,0	4 467	9,1	1 668	10,1	2 415	10,0	101,2%
50-54 let	3 984	12,8	5 651	11,5	2 375	14,4	3 066	12,8	90,1%
55-59 let	4 076	13,1	5 981	12,2	2 044	12,4	2 629	10,9	93,2%
nad 60 let	993	3,2	1 430	2,9	88	0,5	98	0,4	91,5%
celkem	31 220		49 144		16 511		24 037		

1) Údaje ze čtvrtletní statistiky

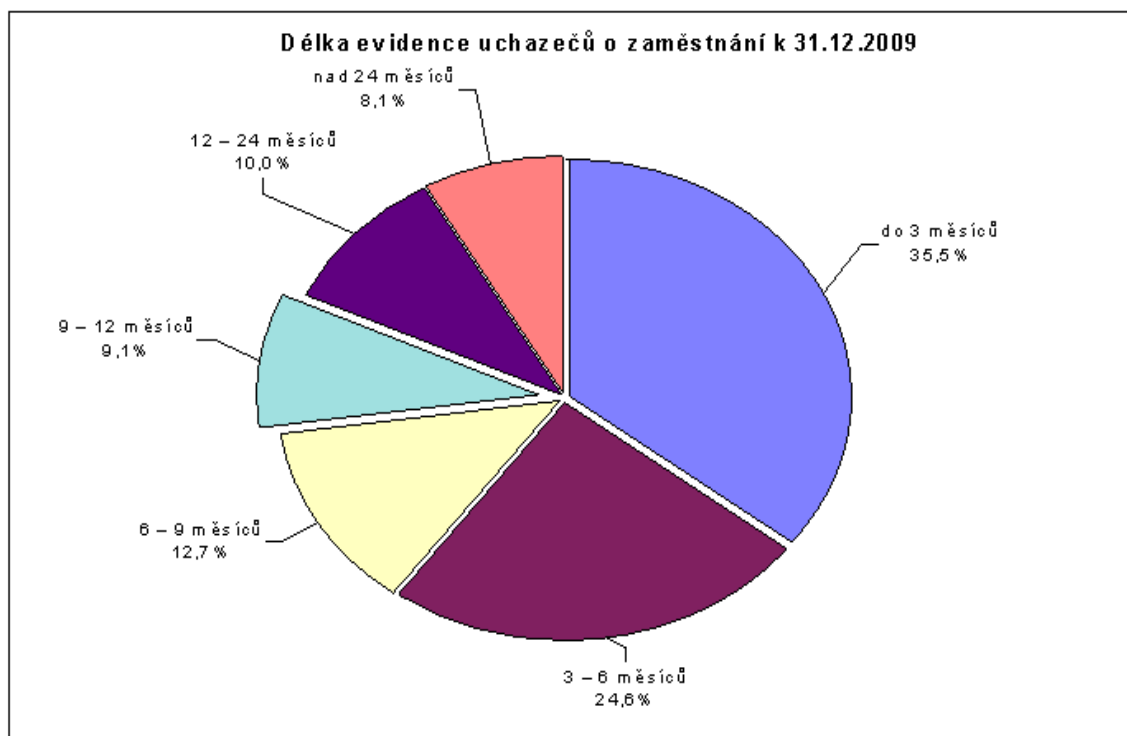

U uchazečů o zaměstnání podle **délky evidence** se úřady práce zaměřují především na rizikové kategorie uchazečů evidovaných déle než 12 a 24 měsíců. Na konci roku 2009 bylo v rámci kraje v kategorii uchazečů s délkou evidence nad 24 měsíců evidováno celkem 3 979 uchazečů (8,10 % z celkového počtu uchazečů), což je o 234 uchazečů méně než koncem roku 2008. Také došlo ke snížení podílu uchazečů této kategorie na celkovém počtu uchazečů o 5,4 procentního bodu. U kategorie uchazečů s délkou evidence nad 12 měsíců došlo k meziročnímu snížení podílu těchto uchazečů na celkovém počtu uchazečů o zaměstnání o 3,9 procentního bodu. Ke snížení podílu na celkovém počtu uchazečů došlo k 31.12.2009 také ve skupině uchazečů o zaměstnání s dobou evidence do 3 měsíců a to o -7,0 procentního bodu. Tato skupina uchazečů však vzhledem k délce evidence není nikterak riziková. Podíly všech skupin uchazečů jsou uvedeny v následující tabulce.

Tabulka 10 - Délka evidence¹⁾

Délka evidence	stav k								Meziroční index (v%) sl.4/sl.2 (sl.2=100%)
	celkem				ženy				
	31.12.2008		31.12.2009		31.12.2008		31.12.2009		
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	
abs.	v %	abs.	v %	abs.	v %	abs.	v %		
do 3 měsíců	13 259	42,47	17 441	35,49	6 115	37,04	7 575	31,51	83,6%
3 – 6 měsíců	6 454	20,67	12 090	24,60	3 530	21,38	5 981	24,88	119,0%
6 – 9 měsíců	2 877	9,22	6 222	12,66	1 637	9,91	3 150	13,10	137,4%
9 – 12 měsíců	1 746	5,59	4 486	9,13	1 017	6,16	2 222	9,24	163,2%
12 – 24 měsíců	2 671	8,56	4 926	10,02	1 680	10,18	2 735	11,38	117,2%
nad 24 měsíců	4 213	13,49	3 979	8,10	2 532	15,34	2 374	9,88	60,0%
Celkem	31 220		49 144		16 511		24 037		

¹⁾ Údaje ze čtvrtletní statistiky

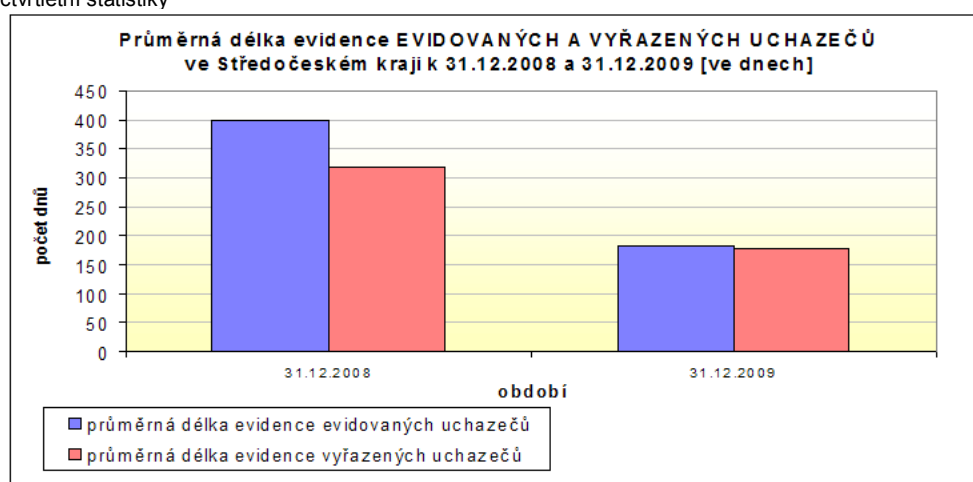

Průměrná délka evidovaných a vyřazených uchazečů o zaměstnání se oproti konci roku 2008 snížila o 80 dní na 319 dní, resp. o 5 dní na 178 dní viz následující tabulka.

Tabulka 11 – Průměrná délka evidence (ve dnech) ¹⁾

Délka evidence	stav k			
	celkem		ženy	
	31.12.2008	31.12.2009	31.12.2008	31.12.2009
průměrná délka evidence evidovaných uchazečů	399	319	430	350
průměrná délka evidence vyřazených uchazečů	183	178	210	191

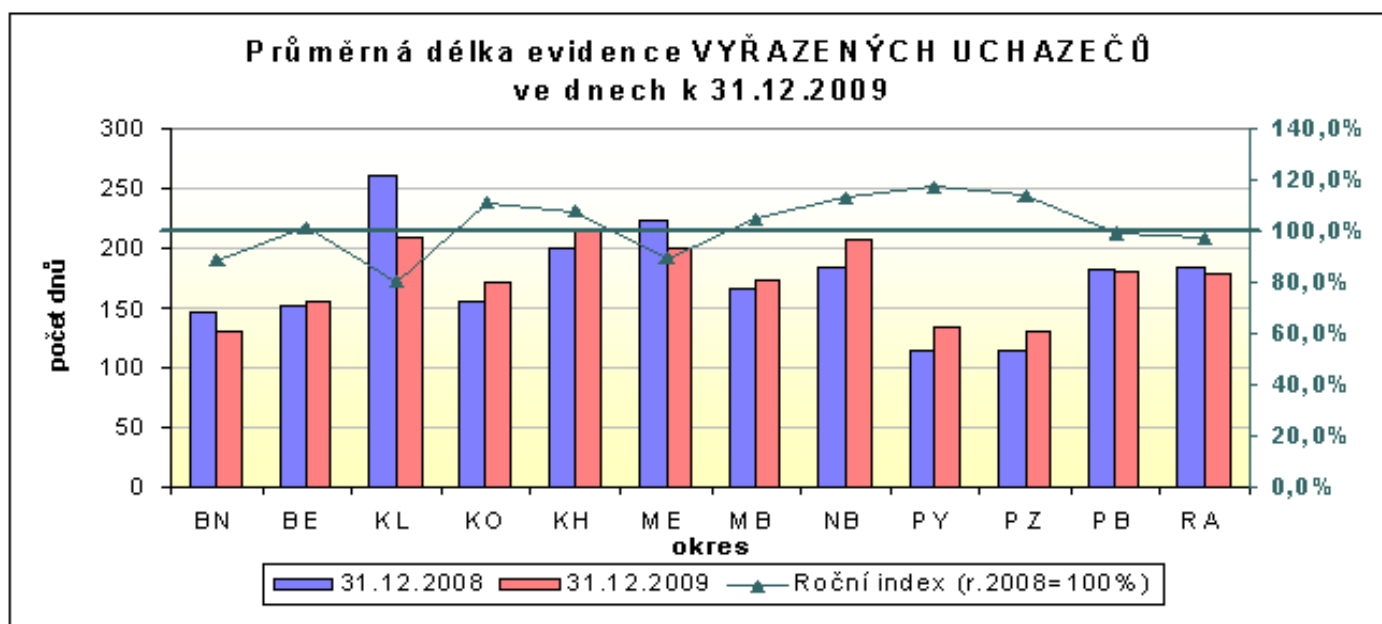
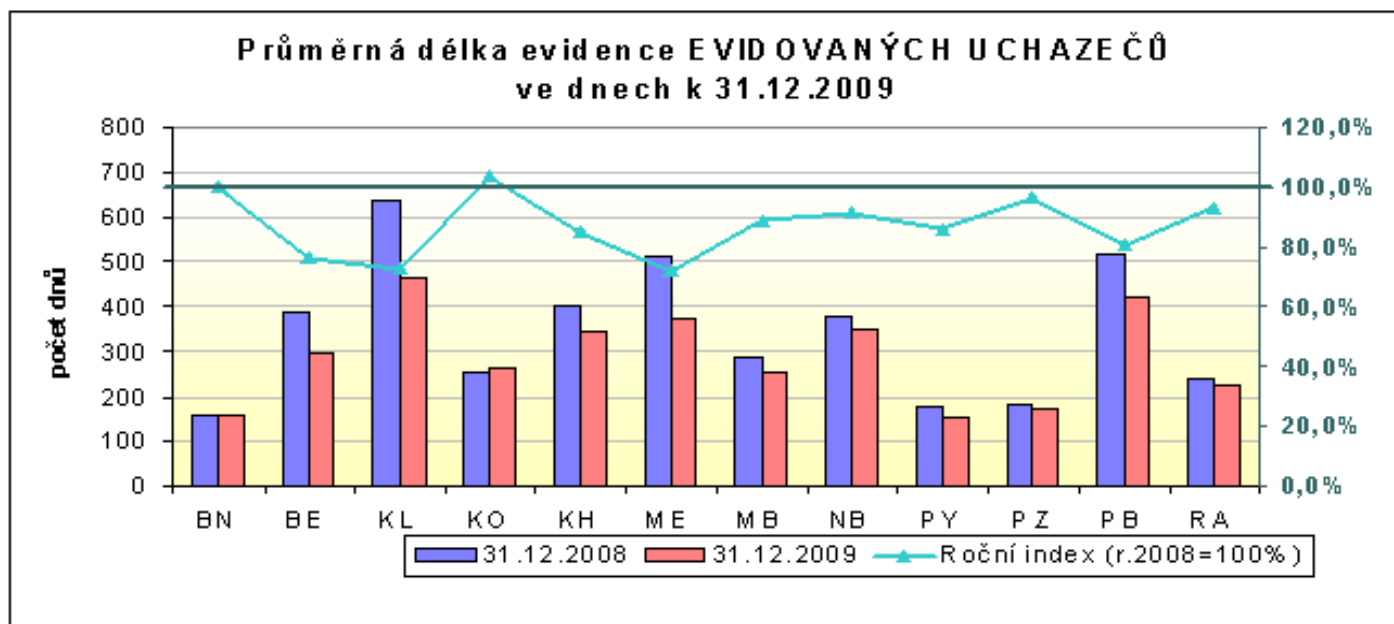
¹⁾ Údaje ze čtvrtletní statistiky

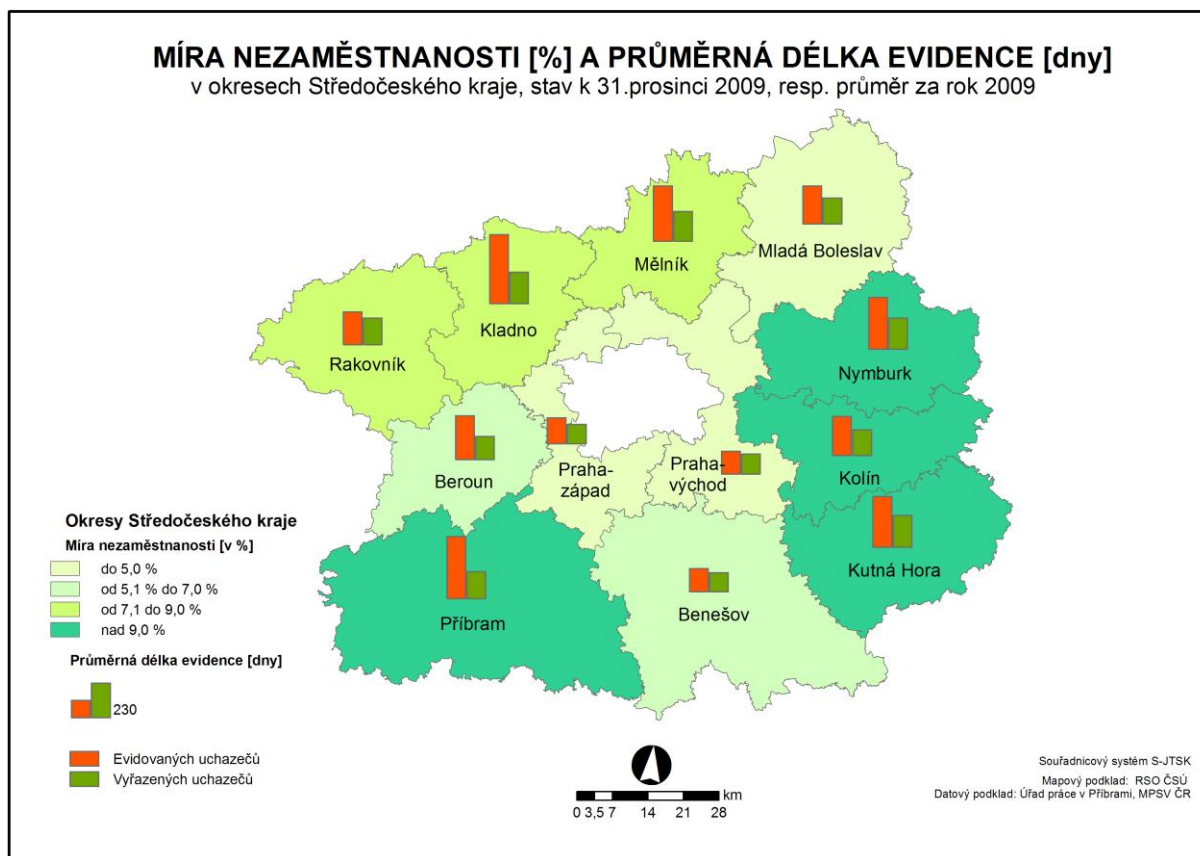

Tabulka 11a – Průměrná délka evidence (ve dnech) ¹⁾ v okresech kraje

Území	Průměrná délka evidence				Meziroční index evid. uch. sl.4/sl.2 (sl.2=100%)	Meziroční index vyřaz. uch. sl.4/sl.2 (sl.2=100%)
	31.12.2008		31.12.2009			
	1.	2.	3.	4.		
	evidovaných uchazečů	vyřazených uchazečů	evidovaných uchazečů	vyřazených uchazečů		
Benešov	156	146	156	129	100,0%	88,4%
Beroun	387	153	296	155	76,5%	101,3%
Kladno	639	261	465	210	72,8%	80,5%
Kolín	255	155	264	172	103,5%	111,0%
Kutná Hora	404	200	342	215	84,7%	107,5%
Mělník	514	223	371	200	72,2%	89,7%
Mladá Boleslav	287	166	256	174	89,2%	104,8%
Nymburk	379	184	347	208	91,6%	113,0%
Praha-východ	179	114	154	134	86,0%	117,5%
Praha-západ	181	114	174	130	96,1%	114,0%
Příbram	518	183	419	181	80,9%	98,9%
Rakovník	237	184	221	179	93,2%	97,3%
Kraj celkem	399	183	319	178	80,0%	97,2%

¹⁾ Údaje ze čtvrtletní statistiky

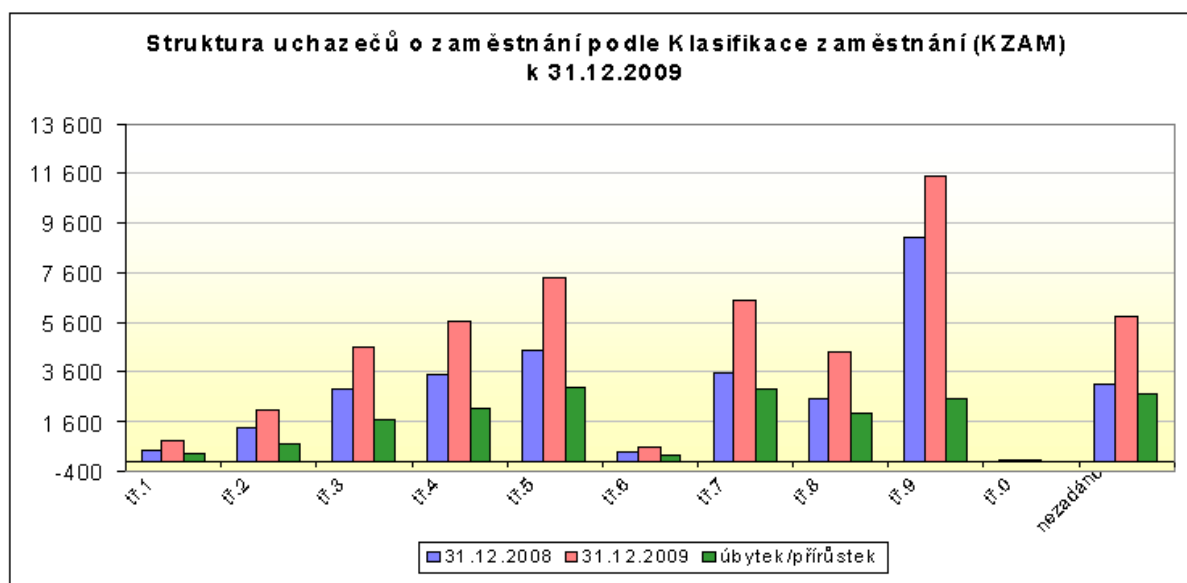
V kategorii **KZAM** (Klasifikace zaměstnání) převažují výrazně uchazeči v oblasti pomocných a nekvalifikovaných pracovníků (KZAM tř.9). Jejich počet se oproti roku 2008 zvýšil o 2 490 uchazečů, podíl na celkovém počtu uchazečů pak ke konci sledovaného období činil 23,3 % (ve stejném období loňského roku to bylo 28,7 %). Ke konci prosince 2009 bylo úřady práce v této kategorii registrováno téměř 11 500 osob.

Struktura uchazečů o zaměstnání přicházejících do evidencí úřadů práce v jednotlivých okresech Středočeského kraje je velmi podobná krajské struktuře. Kromě již výše zmiňované nejčastěji zastoupené kategorie KZAM tř.9 – Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci, je to KZAM tř.5 – Pomocní pracovníci ve službách a tř.7 – Řemeslníci a kvalifikovaní výrobci, zpracovatelé, opraváři, jež je druhou nejpočetnější skupinou uchazečů přicházející do evidencí ÚP.

Tabulka 12 – Struktura uchazečů o zaměstnání podle Klasifikace zaměstnání (KZAM)¹⁾

KZAM	stav k			
	31.12.2008		31.12.2009	
	abs.	v %	abs.	v %
tř. 1 – Zákonodárci, vedoucí a řídící pracovníci	449	1,44	786	1,60
tř. 2 – Vědečtí a odborní duševní pracovníci	1 345	4,31	2 050	4,17
tř. 3 – Techničtí, zdravotničtí, pedagogičtí pracovníci a pracovníci v příbuzných oborech	2 911	9,32	4 589	9,34
tř. 4 – Nižší administrativní pracovníci (úředníci)	3 523	11,28	5 635	11,47
tř. 5 – Provozní pracovníci ve službách a obchodě	4 472	14,32	7 399	15,06
tř. 6 – Kvalifikovaní dělníci v zemědělství, lesnictví a v příbuzných oborech	358	1,15	561	1,14
tř. 7 – Řemeslníci a kvalifikovaní výrobci, zpracovatelé, opraváři	3 557	11,39	6 474	13,17
tř. 8 – Obsluha strojů a zařízení	2 489	7,97	4 379	8,91
tř. 9 – Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci	8 971	28,73	11 461	23,32
tř. 0 – Příslušníci armády	21	0,07	16	0,03
Nezadáno	3 124	10,01	5 794	11,79
Celkem	31 220		49 144	

1) Údaje ze čtvrtletní statistiky

Tabulka 12a – Struktura uchazečů o zaměstnání v jednotlivých okresech kraje podle Klasifikace zaměstnání (KZAM)¹⁾

Okres	KZAM										
	tř. 1	tř. 2	tř. 3	tř. 4	tř. 5	tř. 6	tř. 7	tř. 8	tř. 9	tř. 0	neza- dáno
Benešov	54	140	321	350	521	45	483	233	564	0	147
Beroun	47	106	263	336	313	17	301	185	410	0	1 186
Kladno	75	275	669	941	1 250	45	797	752	2 508	0	164
Kolín	32	120	313	659	677	42	576	424	1 446	0	456
Kutná Hora	23	77	272	378	436	51	528	261	1 025	2	747
Mělník	48	219	440	647	810	69	552	409	1 399	1	21
Mladá Boleslav	34	70	259	246	309	20	340	376	557	9	1 637
Nymburk	78	220	551	495	816	72	654	395	1 191	1	146
Praha-východ	137	191	444	566	530	28	364	232	324	1	42
Praha-západ	109	162	291	210	315	12	160	142	181	0	922
Příbram	70	215	547	672	1 044	96	1 204	787	1 180	2	257
Rakovník	79	255	219	135	378	64	515	183	676	0	69
KRAJ	786	2 050	4 589	5 635	7 399	561	6 474	4 379	11 461	16	5 794

 ...Nejčastější KZAM

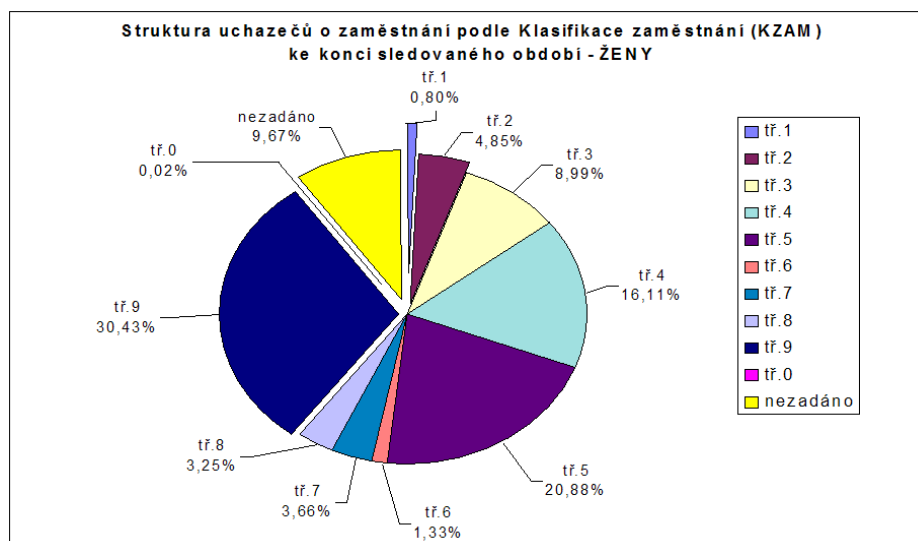
 ...Druhá nejčastější KZAM

Struktura uchazečů o zaměstnání – žen přicházejících do evidencí úřadů práce v jednotlivých okresech Středočeského kraje je velmi podobná celkové struktuře uchazečů. I zde jsou nejpočetněji zastoupenými třídami KZAM tř.9 – Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci, a KZAM tř.5 – Pomocní pracovníci ve službách. Třetí nejpočetněji zastoupenou třídou u žen je tř.4 – Nižší administrativní pracovníci (úředníci), následovaná KZAM tř. 3 – Techničtí, zdravotničtí, pedagogičtí pracovníci a pracovníci v příbuzných oborech .

Tabulka 13 – Struktura uchazečů o zaměstnání podle Klasifikace zaměstnání (KZAM) ¹⁾ – ŽENY

KZAM	stav k			
	31.12.2008		31.12.2009	
	abs.	v %	abs.	v %
tř. 1 – Zákonodárci, vedoucí a řídicí pracovníci	132	0,80	225	0,94
tř. 2 – Vědečtí a odborní duševní pracovníci	800	4,85	1 123	4,67
tř. 3 – Techničtí, zdravotničtí, pedagogičtí pracovníci a pracovníci v příbuzných oborech	1 485	8,99	2 131	8,87
tř. 4 – Nižší administrativní pracovníci (úředníci)	2 660	16,11	4 059	16,89
tř. 5 – Provozní pracovníci ve službách a obchodě	3 448	20,88	5 523	22,98
tř. 6 – Kvalifikovaní dělníci v zemědělství, lesnictví a v příbuzných oborech	220	1,33	347	1,44
tř. 7 – Řemeslníci a kvalifikovaní výrobci, zpracovatelé, opraváři	605	3,66	844	3,51
tř. 8 – Obsluha strojů a zařízení	536	3,25	768	3,20
tř. 9 – Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci	5 024	30,43	6 268	26,08
tř. 0 – Příslušníci armády	4	0,02	2	0,01
nezadáno	1 597	9,67	2 747	11,43
celkem	16 511		24 037	

Údaje ze čtvrtletní statistiky

III.2 Absolventi škol a mladiství

Mladiství a absolventi škol mají potíže při přechodu ze vzdělávacího systému do praxe. Počty absolventů škol v evidenci úřadů práce vždy kulminují ve 3. čtvrtletí roku, a rok 2009 v tomto směru nebyl výjimkou.

K 30. 9. 2009 jsme registrovali 3 424 absolventů všech typů škol a mladistvých bez kvalifikace (o 629 více než v září roku 2008), to odpovídalo podílu na celkové nezaměstnanosti v kraji ve výši 7,6 % (-2,4 procentního bodu). Pokračoval příznivý vývoj v podílu evidovaných absolventů z roku 2007 a 2008. Průměrně se podíl absolventů na celkové nezaměstnanosti v průběhu roku 2009 snížil o 0,8 procentního bodu na 6,2 %. Snížení ročního průměru podílu absolventů a mladistvých na celkovém počtu uchazečů nebyl zapříčiněn jejich úbytkem v evidencích ÚP, ale především vysokým nárůstem všech evidovaných uchazečů o zaměstnání, který byl mnohem výraznější. V měsících září a října 2009 se v kategorii absolventů a mladistvých jednalo o jeden z nejvyšších nárůstů za poslední roky. Příčiny lze vidět, jak ve vyšším počtu žáků opouštějících školy, tak i v nižší poptávce po absolventech škol ze strany zaměstnavatelů.

Tabulka 14 - Vývoj počtu evidovaných absolventů škol a mladistvých

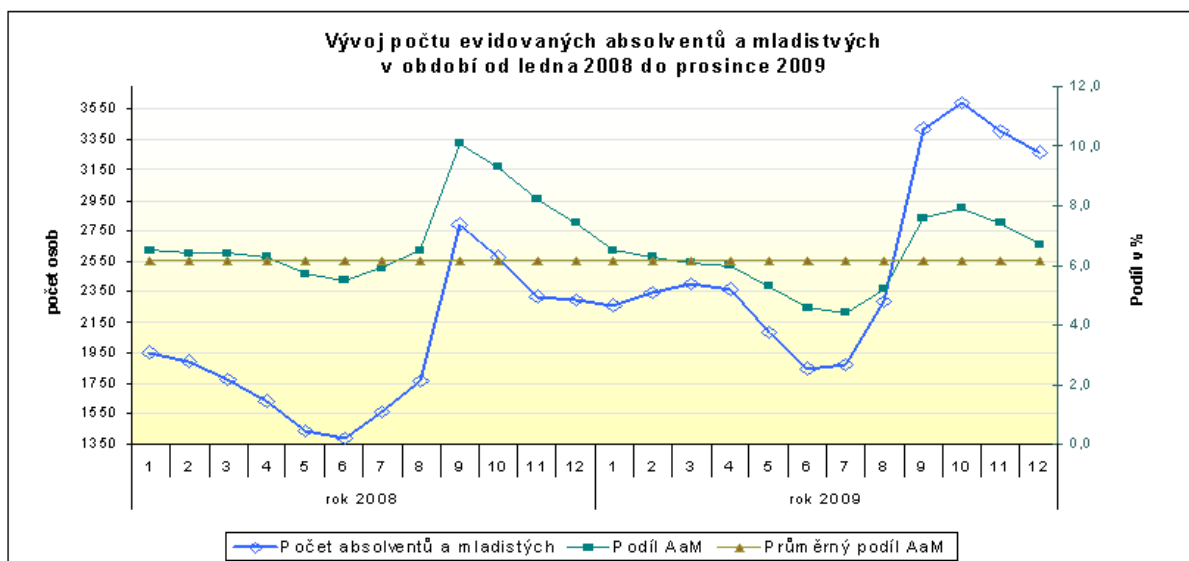
Skupina uchazečů	stav k				Meziroční index (v%) sl.2/sl.1 (sl.1=100%)
	celkem		ženy		
	30.9.2008	30.9.2009	30.9.2008	30.9.2009	
	1.	2.	3.	4.	
Celkový počet uchazečů	27 757	44 842	15 712	22 989	161,6%
z toho absolventi a mladiství	2 795	3 424	1 431	1 610	122,5%
Podíl absolventů a mladistvých	10,1	7,6	9,1	7,0	75,8%

Údaje z měsíční statistiky

Tabulka 14a - Vývoj počtu evidovaných absolventů škol a mladistvých v průběhu roku

Absolventi a mladiství	Měsíc											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
rok 2009												
celkem evidováno	2266	2349	2404	2367	2088	1851	1874	2290	3424	3598	3405	3270
podíl v %	6,5	6,3	6,1	6,0	5,3	4,6	4,4	5,2	7,6	7,9	7,4	6,7
rok 2008												
celkem evidováno	1953	1897	1778	1635	1436	1387	1566	1769	2795	2580	2325	2295
podíl v %	6,5	6,4	6,4	6,3	5,7	5,5	5,9	6,5	10,1	9,3	8,2	7,4
Index 2009/2008	1,16	1,24	1,35	1,45	1,45	1,33	1,20	1,29	1,23	1,39	1,46	1,42

Údaje z měsíční statistiky

Největším problémem při umisťování absolventů zůstává především nedostatek praxe a velmi malá nabídka vhodných volných pracovních míst pro tuto skupinu uchazečů o zaměstnání, což je zapříčiněno strukturou vzdělávání těchto mladých lidí, kteří mnohdy studují obory u kterých poptávka na trhu práce je již uspokojena. Na této situaci se projevuje zpožděná reakce školství za potřebami trhu práce v jednotlivých regionech kraje. Na druhé straně se někteří absolventi ani nesnaží najít i krátkodobé pracovní poměry (např. dohody o provedení práce, nebo dohody o pracovní činnosti).

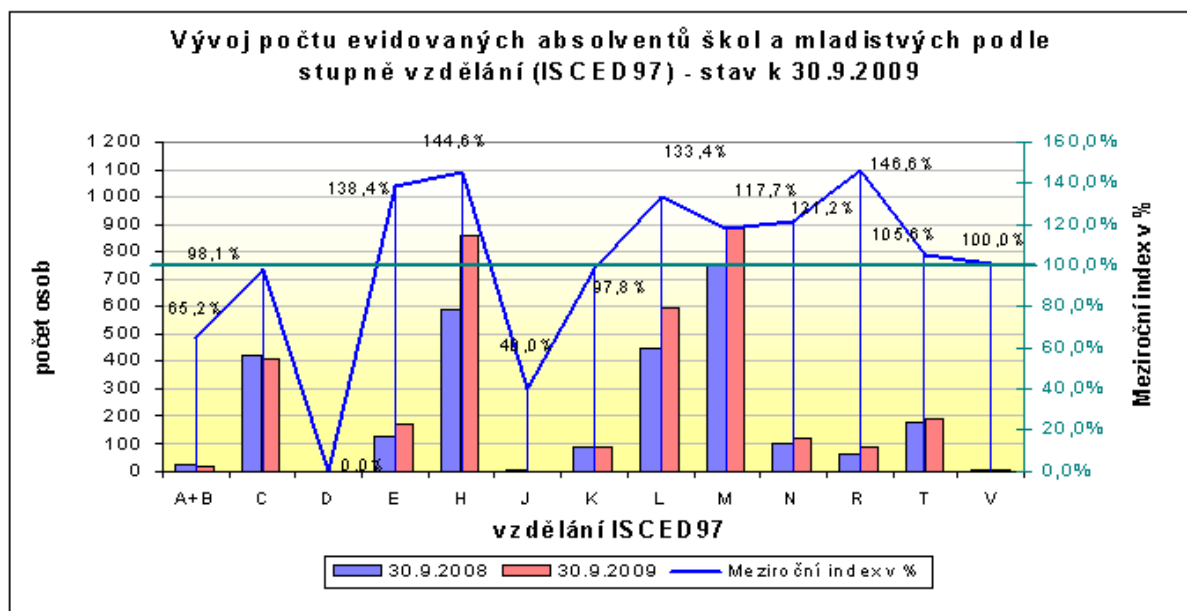
Nejdůležitější problémy, které absolventi škol mají se získáváním zaměstnání, jsou:

- nulová praxe,
- nízká zodpovědnost, nepřiliš kladný přístup k práci, špatné návyky z učilišť,
- zkreslené představy o mzdách, s tím související i špatná motivace,
- neochota dojíždět za prací,
- nesoulad mezi kvalifikací absolventů a poptávkou na trhu práce.

Tabulka 14b - Vývoj počtu evid. absolventů škol a mladistvých podle stupně vzdělání

ISCED97	stav k				Meziroční index sl.2/sl.1 (sl.1=100%)
	celkem		Ženy		
	30. 9. 2008	30. 9. 2009	30. 9. 2008	30. 9. 2009	
	1.	2.	3.	4.	
bez vzdělání a neúplné základní	23	15	11	6	65,2%
základní vzdělání	421	413	195	211	98,1%
nižší střední vzdělání	1	0	0	0	0,0%
nižší střední odborné	125	173	51	71	138,4%
střední odborné s výuč.listem	590	853	231	327	144,6%
stř. nebo stř.odb. bez mat.i výuč. listu	5	2	3	1	40,0%
ÚSV	89	87	48	49	97,8%
ÚSO s vyučením i maturitou	446	595	208	229	133,4%
ÚSO s maturitou (bez vyučení)	753	886	461	473	117,7%
Vyšší odborné vzdělání	99	120	75	81	121,2%
bakalářské vzdělání	58	85	42	50	146,6%
vysokoškolské	180	190	103	108	105,6%
doktorské	4	4	1	3	100,0%
Celkem	2 794	3 423	1 429	1 609	122,5%

¹⁾ Údaje z roční statistiky absolventů a mladistvých

LEGENDA

A+B	bez vzdělání a neúplné zákl. vzdělání	K	ÚSV
C	základní vzdělání	L	ÚSO s vyučením i maturitou
D	nižší střední vzdělání	M	ÚSO s maturitou (bez vyučení)
E	nižší střední odborné vzdělání	N	vyšší odborné vzdělání
H	střední odborné vzdělání s výuč.listem	R	bakalářské vzdělání
J	stř. nebo stř.odb. bez mat.i výuč.listu	T	vysokoškolské vzdělání
		V	doktorské vzdělání

III.3 Osoby se zdravotním postižením (OZP)

Podíl osob se zdravotním postižením na celkové nezaměstnanosti činil k 31.12.2009 při počtu 5 680 osob 11,6 % , což je o 4,4 bodu méně než koncem roku 2008. V roce 2009 se počet uchazečů se zdravotním postižením pohyboval nad úrovní roku 2008, a to v průměru o 362 osob. Přes nárůst průměrného počtu osob se zdravotním postižením v evidencích úřadů práce v roce 2009, došlo ke snížení jejich průměrného ročního podílu na celkovém počtu uchazečů o zaměstnání o 5 procentních bodů. Z 17,6 % v roce 2008 na 12,6 % v roce 2009. Na konci roku 2009 bylo v evidencích úřadu práce kraje o 686 osob se zdravotním postižením více než ve stejném období roku 2008 a jejich podíl na celkovém počtu uchazečů k 31.12.2009 činil 11,6 % (loni 16,0 %).

Tabulka 15 – Vývoj počtu uchazečů osob se zdravotním postižením (OZP)¹⁾

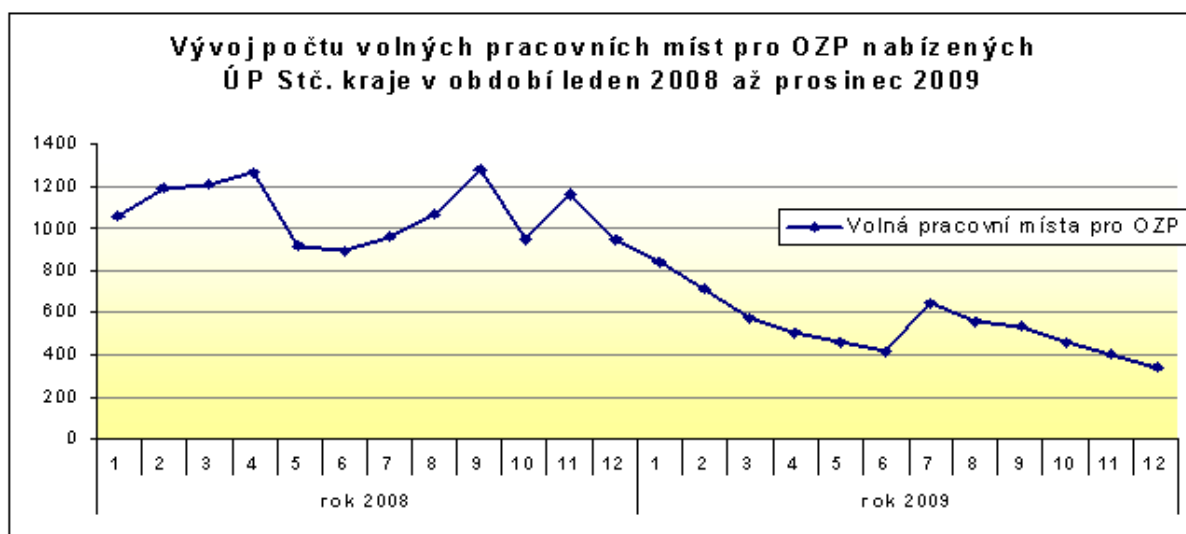
Osoby se ZP	stav k			
	Celkem		ženy	
	31.12.2007	31.12.2008	31.12.2007	31.12.2008
osoby se ZP	4 994	5 680	2 661	2 850
podíl na celkovém počtu uchazečů	16,00	11,56	16,12	11,86
z toho: plně invalidní	20	25	7	8
částečně invalidní	4 624	5 287	2 447	2 628
os. zdravotně znevýhodněné	350	368	207	214

¹⁾ Údaje ze čtvrtletní statistiky MPSV

Na rozdíl od jiné rizikové skupiny - absolventů a mladistvých bez kvalifikace, u osob se zdravotním postižením evidovaných úřady práce nejsou zaznamenávány žádné sezónní ani prudké výkyvy.

III.3.1. Volná pracovní místa pro osoby se zdravotním postižením (OZP)

Oproti prosinci roku 2008 se snížil počet evidovaných volných pracovních míst vhodných pro tuto skupinu uchazečů o 601 VPM. Ke konci roku 2009 úřady práce kraje evidovaly celkem 344 VPM pro občany se ZP (loni 945 VPM). Na jednoho VPM tak dnes připadá téměř 16,5 uchazečů se ZP (koncem minulého roku to bylo 5,3 uchazečů).

III.4 Situace dalších problémových skupin na TP

Pojmem *problémové skupiny uchazečů* rozumíme uchazeče, kteří jsou obtížně umístitelní na trhu práce.

Mezi tyto uchazeče patří zejména nekvalifikovaní uchazeči, absolventi škol a mladiství, uchazeči se změněnou pracovní schopností, dlouhodobě nezaměstnaní s délkou evidence delší 12 měsíců, a v neposlední řadě to jsou také evidované ženy s dětmi do 15 let.

Další informace jsou uvedeny v bodě III.1 str. 33 až 36

III.5 Ohrožené mikroregiony v kraji

Míra nezaměstnanosti pro jednotlivé regiony je počítána jen jako orientační, jedná se o hrubý výpočet míry – podle Metodického pokynu SSZ č.7/2001 z 1.8.2001

Tabulka 16 – Charakteristika mikroregionů k 31. 12. 2008

Název okresu	Název mikroregionu	počet obyvatel	EAO	počet uchazečů		MN v %	
				celkem	dosažitelní	z celkového počtu uchazečů	z dosažitelných uchazečů
Nymburk	Milovice		2444	418	413	17,1	16,9
Kolín	Týnec nad Labem		2664	344	342	12,9	12,8
Kladno	Zlonicko		2648				12,8
Nymburk	Městec Králové		4363	568	554	13,0	12,7
Rakovník	Jesenice		1222	150	150	12,3	12,3
Příbram	Příbramsko	56702	29408	3486	3440	12,0	11,7
Nymburk	Křinec		3414	389	385	11,4	11,3
Příbram	Rožmitálsko	5860	2908	330	326	11,3	11,2
Kolín	Pečky		5143	583	576	11,3	11,2

Tabulka ukazuje devět mikroregionů kraje s nejvyšší mírou registrované nezaměstnanosti,

Přehled všech mikroregionů kraje - **Viz Příloha č.1 – Tabulková část B.) – str. 19**

III.5.1. Vymezení ohrožených regionů okresů

Nymburk

Území okresu Nymburk je rozděleno na 7 mikroregionů – Křinec, Lysá nad Labem, Městec Králové, Milovice, Nymburk, Poděbrady a Sadská.

Nejvyšší nezaměstnanost je evidována na MILOVICKU: téměř 17%. Toto číslo však může být značně zkreslené z důvodu neaktuálních – starých statistických údajů o počtu ekonomicky aktivních obyvatel. Nezaměstnanost v Milovicích je důsledkem velkého množství přistěhovaných lidí do zrekonstruovaných objektů po armádě. V dané oblasti se nenachází žádný podnikatelský subjekt, který by z hlediska zaměstnanosti mohl znatelně pomoci řešit

tuto záležitost. Zaměstnanost v mikroregionech ovlivňují zaměstnavatelé s předmětem činnosti stavebnictví a zemědělství, kde se projevuje závislost na klimatických podmínkách. Většina zaměstnavatelů v této oblasti řeší tuto situaci sjednáváním pracovních poměrů se zaměstnanci na dobu určitou

Kolín

Pro potřeby podrobnějšího sledování problematik trhu práce z hlediska územního rozložení je okres Kolín rozdělen do 6 mikroregionů: Český Brod, Kolín, Kostelec n.Č.l., Kouřim, Pečky a Týnec n. L.

Nezaměstnanost je v takřka všech mikroregionech okresu stejná, nižší míra nezaměstnanosti je v oblasti Českobrodská a Kolínska, nejvyšší je tradičně v mikroregionu Týnec nad Labem (12,8 %) a Pečky (11,2%). Rozdíl v míře nezaměstnanosti ve městech a na venkově je determinován počtem obyvatel v obcích (velikost výpočtové základny) a dopravním spojením, kdy odlehlější obce vykazují vyšší míru nezaměstnanosti

Kladno

Pro potřeby podrobnějšího sledování problematik trhu práce z hlediska územního rozložení je okres Kladno rozdělen do 8 mikroregionů: Kladensko, Slánsko, Unhošťsko, Stochovsko, Velvarsko, Zlonicko, Bratronicko a Zákolansko.

Dlouhodobě je nejvyšší nezaměstnaností postižen mikroregion Zlonicko.

Zlonicko

Mikroregion Zlonicko je v okrese Kladno již po řadu let postižen výrazně nejvyšší nezaměstnaností. Trpí nedostatečnou poptávkou po pracovní síle a zhoršenou dopravní obslužností. Venkovský mikroregion v severní části okresu, s převahou zemědělství. Významný zaměstnavatel Agros Vraný, družstvo vlastníků. Již dlouhodobě mikroregion s největší nezaměstnaností, kde je častý nedostatek evidovaných volných pracovních míst.

Míra nezaměstnanosti v prosinci 2009: 12,8 %, počet dosažitelných uchazečů o zaměstnání: 338.

Zákolansko

Venkovský mikroregion. Kovovýroba JHJ alu, s.r.o. v obci Otvovice, zemědělský podnik AGROBOS s.r.o. v obci Slatina. V mikroregionu převažuje zemědělská výroba. Částečná spádovost ke Kralupům nad Vltavou – nezaměstnanost je ovlivňována vývojem zaměstnanosti u zaměstnavatelů v Kralupech. Dobrá dopravní dosažitelnost Prahy. Častý nedostatek evidovaných volných pracovních míst.

Míra nezaměstnanosti v prosinci 2009: 10,1 %, počet dosažitelných uchazečů o zaměstnání: 186. Nezaměstnanost nadprůměrná.

Rakovník

Pro podrobnější sledování problematiky trhu práce je okres Rakovník rozdělen do 4 mikroregionů: Rakovník, Nové Strašecí, Křivoklát a Jesenice. Průmysl je soustředěn převážně v mikroregionech Rakovník, Nové Strašecí a Křivoklát. Slabě je průmysl zastoupen v mikroregionu Jesenice, který je oblastí spíše rekreační a zemědělskou.

Jesenicko

V mikroregionu Jesenice je slabě zastoupen průmysl, oblast je spíše rekreační a zemědělská.

K 31.12.2008 bylo v mikroregionu Jesenicko registrováno 150 uchazečů o zaměstnání, což odpovídá registrované míře nezaměstnanosti ve výši 12,3 %.

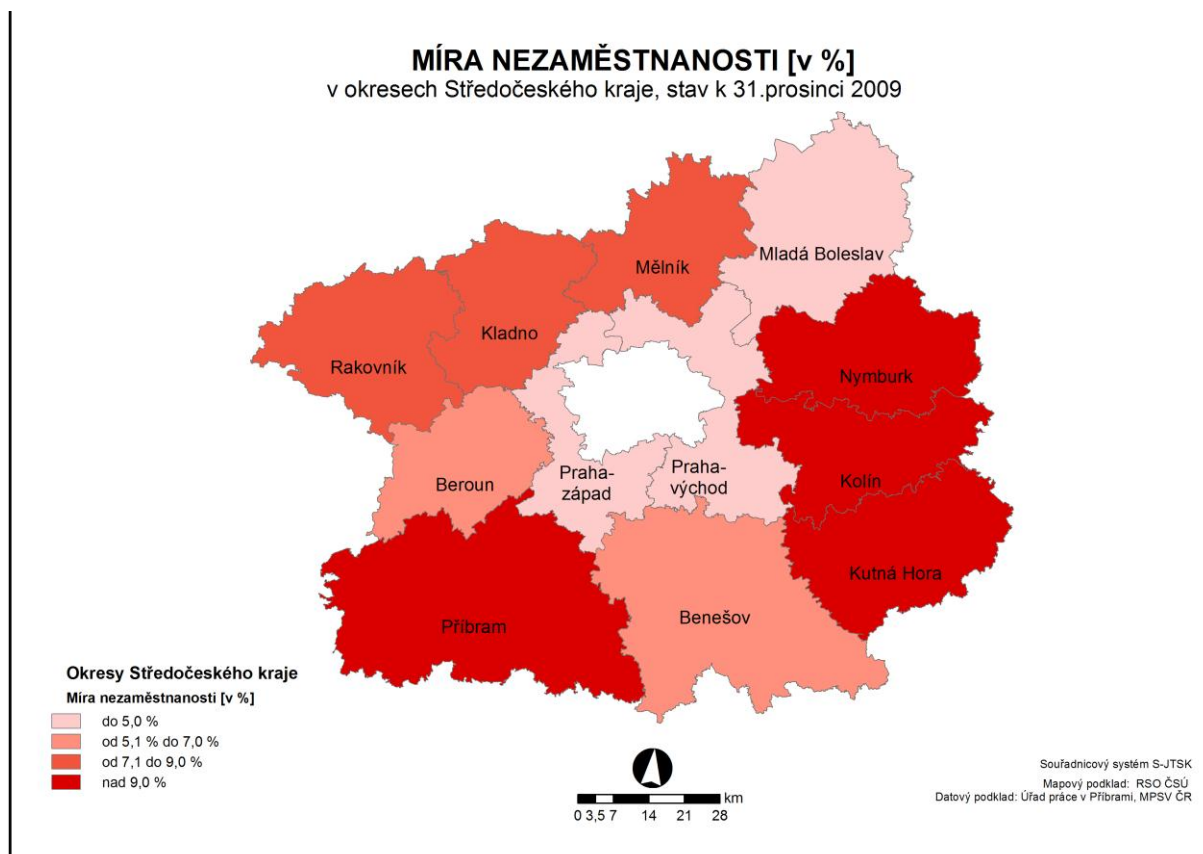
Příbram

Okres Příbram je rozdělen do 5 mikroregionů – Příbramsko, Dobříšsko, Sedlčansko, Březnicko a Rožmitálsko.

Příbramsko

Nejvyšší míra nezaměstnanosti byla na konci roku 2009 na Příbramsku (11,7 %), na této skutečnosti se značnou mírou podílí i fakt, že do této oblasti patří také obce z odlehlých částí okresu, kde je velmi malý počet pracovních příležitostí a tyto obce jsou z velké části závislé na nabídce sezónních prací. Druhou nejvyšší nezaměstnanost má Rožmitálsko (11,2 %), následují Dobříšsko (10,3 %), Březnicko (9,3 %) a Sedlčansko (8,3 %). Z pohledu jednotlivých obcí byla k 31.12.2009 nejvyšší míra nezaměstnanosti v obcích Kozárovice 29,2 %, Těchařovice 28,6 %, Vysoká u Příbramě 23,1 %, Zalužany 21,1 % (region Příbramsko), Obory 16,9 % (region Dobříšsko), Všivily 24,6 % (region Březnicko) a Nepomuk 19,6 % (Rožmitálsko). V dalších 8 obcích okresu Příbram přesáhla hodnota nezaměstnanosti hranici 15 %.

III.6 Mapa kraje – míra nezaměstnanosti k 31.12.2009 rozčleněná na okresy

IV. CIZINCI NA TRHU PRÁCE

Z pohledu vydávaných povolení k zaměstnávání cizinců úřady práce Středočeského kraje je rok 2009 zcela odlišný oproti realitě několika posledních let, kdy zaměstnávání cizích státních příslušníků zůstávalo pro zaměstnavatele mnohdy jedním z posledních vhodných řešení nedostatku českých pracovních sil. Tato praxe se v průběhu roku 2009 naprosto změnila, a to v důsledku celosvětové hospodářské krize, kdy její vliv dolehl také na zaměstnavatele působící ve Středočeském kraji. Oproti minulým rokům došlo u téměř všech rozhodujících zaměstnavatelů k poklesům výroky i počtu zaměstnanců. Jako první z výroby odcházeli především zahraniční pracovníci, ať už vlastní nebo agenturní. Výjimku tvoří okres Kladno, kde vzrostl počet vydaných povolení k zaměstnávání z 950 na konci roku 2008 na 1 206 povolení evidovaných k 31.12.2009.

V průběhu roku 2009 nastal významný úbytek v počtu vydaných pracovních povolení o více jak 10 800 platných pracovních povolení méně než na konci roku 2008, což odpovídá více jak 57 % úbytku.

Počet vydaných pracovních povolení pro cizince klesal po celý rok 2009, když v důsledku změny situace na trhu práce nastal výrazný vzestup ukončených a neprodloužených pracovních povolení k zaměstnání. Úřady práce Středočeského kraje posuzovaly každou podanou žádost individuálně a k vydávání kladného rozhodnutí přistupovaly skutečně jen ve zcela odůvodněných a nezbytných případech. Obdobně byly posuzovány také žádosti o prodloužení pracovních povolení. Tento postup úřadů práce odpovídal situaci na trhu práce, jenž v průběhu roku 2009 přivedla do evidencí ÚP rekordní počty uchazečů, a na druhou stranu i rekordně nízkou nabídku volných pracovních míst.

Zaměstnavatelé vlivem ekonomické krize zjistili, že je jednodušší zaměstnávat občany EU na základě informačních karet. To se projevilo jejich mírným nárůstem oproti loňskému roku. Přestože úřady práce při příjmu informačních karet informují zaměstnavatele, že v případě uvedení zaměstnání občana EU na dobu neurčitou mají povinnost ohlásit i skutečné ukončení pracovního poměru, v mnoha případech se tak nestává. Výsledný počet občanů EU zaměstnaných na území ČR se tak nemusí shodovat se skutečným počtem informačních karet evidovaných na ÚP.

K 31. 12. 2009 bylo úřady práce kraje registrováno **8 003 cizinců** (mimo občany EU a EHP). Ke stejnému datu úřady práce evidovali **28 735 občanů Evropské unie, Norska, Islandu, Lichtenštejnska a Švýcarska**. Občanů z Evropské unie bylo nejvíce evidováno v okrese Mladá Boleslav (13 599 občanů), okrese Praha-východ (3 751 občanů), okrese Kladno (2 233) a okrese Kolín (1 988 občanů). Celkem nejvyšší počty zahraničních zaměstnanců bez občanů Evropské unie, tj. cizinců pracujících na základě povolení ÚP působí na trhu práce v okrese Praha-východ, kde pracuje 2 846 cizinců. Druhý nejvyšší počet cizinců vykazuje okres Kolín, zde úřad práce registruje 950 cizinců. Nejnižší počet cizinců pak eviduje Úřad práce v Mladé Boleslavi (98 cizinců).

Tabulka 17 - Zaměstnávání cizinců

Zaměstnaní cizinci	stav k	
	31. 12. 2008	31.12.2009
zaměstnaní s pracovním povolením	18 816	8 003
informace o zaměstnání podle § 98 písm. a) až e), j), k)	1 762	2 338
občané EU, Norska, Islandu, Lichtenštejnska a Švýcarska	27 496	28 735

Profesní skladba vydávaných povolení k zaměstnávání cizinců byla prakticky shodná s praxí několika posledních let – jednalo se v drtivé většině o dělnické profese, ať již pomocného nebo kvalifikovaného zaměření, které úřady práce nemohly zaměstnavatelům nabídnout z řad evidovaných uchazečů o zaměstnání.

Většina cizinců je tak zaměstnána především ve stavebnictví, lesnictví a zemědělství, kde vykonávají ve větší míře jen pomocné práce. Hlavním zdrojem pro práci žen je pak textilní průmysl, pro muže strojírenský průmysl, stavebnictví a zemědělství.

IV.1 Přehled profesní skladby vydávaných povolení k zaměstnávání cizinců za jednotlivé okresy kraje

Benešov

Z hlediska profesní skladby vydávaných pracovních povolení zůstaly v okrese **Benešov** nejvíce zastoupeny dělnické profese. A to především ve stavebnictví, zemědělství a hlavně v průmyslu, o které není z řad českých uchazečů o zaměstnání trvale zájem. Jedná se v největší míře o pozice pomocných a nekvalifikovaných dělníků ve zpracovatelském průmyslu (dělník potravinářské výroby), doprava a skladování (pomocný skladník), v automobilovém průmyslu (montážní dělník).

Ve velké míře jsou rovněž zastoupeni kvalifikovaní odborníci z řad svářečů a zámečníků, ale i z ostatních strojírenských oborů, kterých je na našem okrese trvalý nedostatek.

Beroun

V okrese **Beroun** z celkového počtu cizinců tvořili převážnou část občané vykonávající profese vyžadující pouze základní vzdělání, vyučení a ÚSO. Z hlediska profesního rozdělení největší část připadla na montážní a strojírenské dělníky, zámečníky, slévače, stavební a slévárenské dělníky.

Kladno

Pracovní povolení cizincům se v okrese **Kladno** vydávala především na profese, které zaměstnavatelé okresu vysoce poptávali a které úřad práce nedokázal obsadit evidovanými uchazeči o zaměstnání.

Těmito profesemi byly: stavební dělník, pomocní a nekvalifikovaní dělníci ve službách - uklízeči. V profesích stavební dělník a pomocný a nekvalifikovaný dělník v průmyslu byli nejčastěji zaměstnáni občané EU (převážně Slovenské republiky).

Kolín

Údaje ve sledované kategorii potvrzují nárůst pracovníků z ciziny působících v okrese **Kolín**. Hospodářský rozvoj v regionu, zejména pak ve stavebním a automobilovém průmyslu, si vyžádal v uplynulých letech mnoho nových pracovní sil, především pro nekvalifikované a pomocné práce.

Kutná Hora

Ve srovnání s předchozím rokem došlo v okrese **Kutná Hora** v roce 2009 k výraznému snížení počtu zaměstnanců – občanů ze zahraničí, kteří mohou toto zaměstnání vykonávat pouze na základě povolení k zaměstnání, počet zahraničních občanů, kteří mohou na území ČR pracovat bez povolení (pouze podléhají evidenci prostřednictvím informačních karet), se zvýšil.

Celkové snížení zahraničních zaměstnanců o 985 je dáno celkovou situací na trhu práce – hospodářskou krizí a s tím souvisejícím snižováním počtu zaměstnanců a nízkou nabídkou nových volných pracovních míst.

Mělník

U povolení na základě smluvního závazku (kontraktu, smlouvy o dílo) v okrese **Mělník** převažují nekvalifikovaní pracovníci ve stavebnictví a údržbě budov a odborné profese svářeč, klempíř a montér potrubář. K 31.12.2009 bylo v platnosti celkem 460 povolení k zaměstnání cizích státních příslušníků. Z tohoto počtu platných povolení bylo 142 pro ženy. Oproti stejnému období v roce 2008 s počtem 1 521 platných povolení došlo ke snížení počtu udělených povolení o 1061. Nejvíce povolení bylo uděleno Ukrajincům (303). Dále bylo z celkového počtu povolení k zaměstnání 173 povolení pro družstevníky. Tento stav se oproti 31.12.2008 v počtu 965 platných povolení snížil o 792.

Mladá Boleslav

V porovnání s rokem 2008 došlo v okrese **Mladá Boleslav** k výraznému snížení nově projednávaných žádostí cizinců, když jich bylo v průběhu roku 2009 celkem projednáno 260 oproti 2 243 žádostí v roce 2008. V roce 2009 tvořily podstatnou část žádosti cizinců z Ukrajiny (96) a Vietnamu (53). V 62 případech úřad práce povolení k zaměstnání z různých důvodů neudělil, případně stávající povolení k zaměstnání neprodloužil. K 31.12.2009 úřad práce evidoval celkem 98 platných povolení k zaměstnání cizinců v regionu Mladá Boleslav.

Nymburk

Struktura cizinců na okrese **Nymburk**, kterým je úřadem práce vydáváno povolení k zaměstnání se již delší dobu nemění. Po vstupu ČR do Evropské unie se od občanů EU/EHP a Švýcarska nevyžaduje dle zákona o zaměstnanosti povolení k zaměstnání. Tito občané, jsou pouze evidováni na základě informací zaměstnavatelů – informační karty. Občané ostatních zemí potřebují k práci na území ČR povolení k zaměstnávání. Cizinci jsou zaměstnávání – povolováni na Nymburský trh práce po prověření možností zaměstnání tuzemské pracovní síly. Pracovní síla ze zahraničí je uplatňována na místech – profesích, kde se nedaří umístit tuzemské uchazeče o zaměstnání. Mezi důvody zaměstnávání cizinců jsou vedle nedostatku kvalifikovaných tuzemců, což jsou pouze ojedinělé případy, také pracovní podmínky hlášených volných míst. Místa jsou pro uchazeče vedené na ÚP nevyhovující. Cizinci jsou ochotni vykonávat fyzicky a časově náročnou práci i o SO a NE, častokrát i za minimální mzdu.

Z důvodu velkého počtu podnikatelských subjektů zabývajících se zemědělskou výrobou, která je závislá na počasí se dá předpokládat fluktuace v oblasti zaměstnávání cizinců. V zemědělství zaměstnavatelé nevznášejí žádné požadavky na vzdělání.

Vzhledem k místům, na kterých jsou cizinci zaměstnáváni a jejich počtu (zejména v zemědělství) se nedá v nejbližší době předpokládat, že bude možné ve znatelné míře nahradit tyto pozice (pracovníky) českými uchazeči, kteří o toto pracovní uplatnění neprojevují zájem.

Vedle již uvedených důvodů, proč jsou na VM v okrese Nymburk zaměstnáváni cizinci lze také zmínit uchazeče vedené na ÚP, kteří nemohou dané profese vykonávat například z důvodu dopravní dostupnosti, zdravotní důvody nebo směnnost.

Podle profesního rozdělení lze souhrnem uvést, že nevíce cizinců (počet platných povolení k zaměstnání) je na okrese Nymburk zaměstnáno jako pomocní a nekvalifikovaní pracovníci v zemědělství, lesnictví, rybářství a myslivosti.

Praha-východ

V průběhu roku 2008 došlo v okrese **Praha-východ** k významnému poklesu v počtu vydaných pracovních povolení (o 2 374 platných pracovních povolení). K 31.12.2009 bylo vydáno celkem 2 846 platných rozhodnutí k povolení zaměstnání cizince. Tento pokles byl způsoben hospodářskou recesí a nařízením vlády ze dne 5.3.2009 omezujícím činnost agentur práce. V průběhu roku 2009 odhlašovali zaměstnavatelé větší počet cizinců (zejména občanů Vietnamu), převážně z důvodu nenastoupení do zaměstnání nebo z důvodu neudělení víz a také z důvodů snížení výroby v důsledku hospodářské recese. V roce 2010 očekáváme další snížení počtu žádostí cizinců o povolení k zaměstnání. Úřad práce Praha-východ, vzhledem k situaci na trhu práce, uděluje nová pracovní povolení cizincům pouze na půl roku, v případě agentur práce se udělují i prodloužení pracovních povolení pouze na půl roku. Nelze konstatovat, že by v předchozím období zahraniční dělníci ubírali v našem regionu pracovní příležitosti uchazečům vedeným v evidenci úřadu práce, neboť důvody neuplatnění našich uchazečů se již několik let neměnili – dopravní dostupnost, směnnost, zdravotní důvody, pracovní prostředí a v neposlední míře i platové podmínky.

Praha-západ

Celkem bylo v okrese **Praha-západ** k 31.12.2009 oficiálně vydáno 267 platných povolení k zaměstnání, z toho 107 povolení bylo uděleno ženám. Ke stejnému datu v loňském roce bylo uděleno 683 platných povolení k zaměstnání cizím státním příslušníkům. Z tohoto počtu bylo uděleno pracovní povolení 163 ženám.

Nejvíce povolení k zaměstnání bylo uděleno ve sledovaném roce občanům ukrajinské národnosti. Nejpočetnější skupinu cizinců tvořili cizinci ve věku 25 – 29 let. Nejpočetnější skupinou cizinců dle vzdělání - byli vyučení, následováni skupinou mající základní vzdělání.

Nejvíce cizinců majících povolení k zaměstnání nachází své uplatnění v řemeslných profesích a obdobná situace je i u cizinců z EU/EHP.

Příbram

K 31.12.2009 bylo v okrese **Příbram** evidováno 604 platných povolení k zaměstnávání cizinců. Od počátku roku 2009 bylo vydáno 230 nových rozhodnutí o udělení povolení k zaměstnání.

Nejvíce cizinců v okrese Příbram je zaměstnáno ve stavebnictví, v dřevozpracujícím průmyslu a elektroprůmyslu.

Rakovník

V okrese **Rakovník** bylo od 1.1.2009 do 31.12.2009 vydáno 389 nových pracovních povolení, z toho 243 nových pracovních povolení pro společníky, statutární orgán nebo členy statutárního orgánu, členy družstva zajišťujících plnění běžných úkolů pro obchodní společnost nebo družstvo.

Vydaná pracovní povolení v roce 2009 dle profesního zaměření (včetně prodloužení):

- nekvalifikovaní pracovníci na stavbách, v průmyslu, zemědělství, pomocníci, uklízeči, ruční pradláči, žehlíři (416), obsluha strojů a zařízení (řidiči, montážní dělníci) (37), řemeslníci (šička textilií, stavební dělník, svářeči, zedníci, truhláři) (126), skladníci, administrativní pracovníci (26), obchodní zástupce, referenti administrativy (50).

V. AKTIVNÍ POLITIKA ZAMĚSTNANOSTI

Aktivní politika zaměstnanosti (APZ) je důležitou součástí činnosti úřadu práce. Jejím cílem je pružně reagovat na situaci na trhu práce a realizovat preventivní a aktivní činnosti podporujících uchazeče k hledání a přijetí zaměstnání, namísto pasivního pobírání sociálních dávek a podpor. Mezi priority této činnosti v roce 2009 ve Středočeském kraji patřily zejména rekvalifikace, pracovní místa pro absolventy škol a mladistvé a pracovní místa na veřejně prospěšných pracích. Při realizaci APZ vždy úřady práce kladly a kladou důraz na efektivní využívání finančních prostředků. Podporují vznik a stabilizaci míst pro problémové skupiny nezaměstnaných s důrazem na uchazeče se změněnou pracovní schopností, dlouhodobě nezaměstnané uchazeče o zaměstnání v mikroregionech s vyšší mírou nezaměstnanosti. Stálou prioritou jsou místa pro získání praxe absolventů a kvalifikaci mladistvých a především rekvalifikace, kterými se snažíme řešit disproporci mezi kvalifikační nabídkou a poptávkou na trhu práce.

Pro rok 2009 byly úřady práce zpracovány programy realizace APZ, které reagovaly nejen na situaci na trhu práce jednotlivých okresů, ale i na předchozí zkušenosti získané při uplatňování nástrojů APZ a v neposlední řadě také reagovaly na poznatky ze spolupráce se zaměstnavateli a na možnosti, které vytvořily rozbíhající se realizace projektů Evropského sociálního fondu na území Středočeského kraje. Program realizace APZ měl za úkol zejména postihnout ty uchazeče, kteří se jeví z hlediska trhu práce v jednotlivých okresech jako nejvíce problematičtí.

V.1 Komentář k realizaci jednotlivých nástrojů APZ

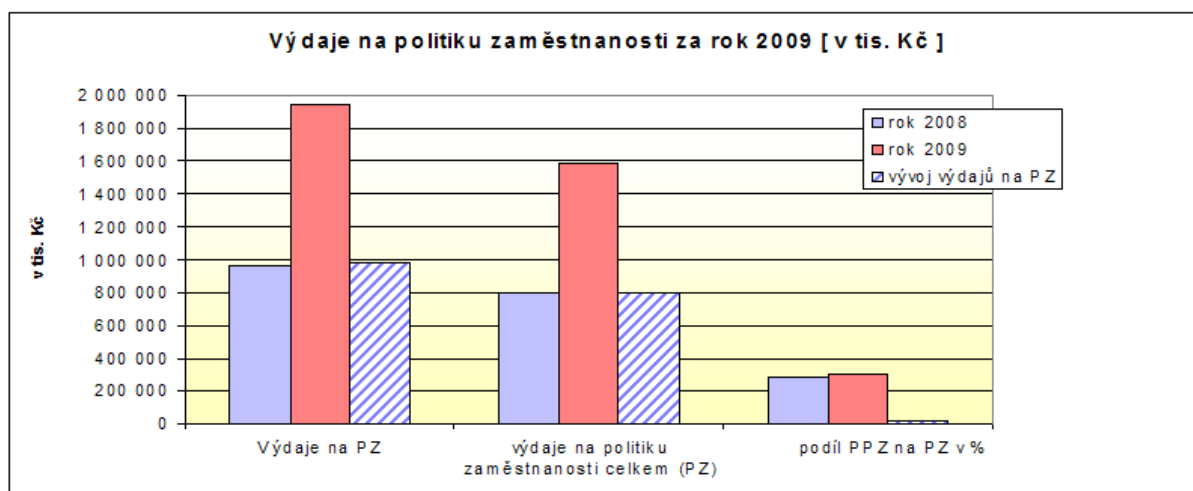
Celkem bylo za rok 2009 na **aktivní politiku zaměstnanosti (APZ)** čerpáno včetně výdajů na ESF 300 196 tis. Kč. Výdaje na APZ tak ve Středočeském kraji meziročně vzrostly o 6,1 %. Celkové **výdaje na politiku zaměstnanosti** se vzrostly o 102,3 % na 1 945 563 mil. Kč. Podíl aktivní politiky zaměstnanosti na výdajích na politiku zaměstnanosti celkem je nižší než v roce 2008 o 14 procentních bodů a za rok 2009 činil 15,4 %. Prostředky vynaložené na **pasivní politiku** se oproti roku 2008 zvýšily o více než 792 mil. Kč. Za celý rok 2009 tak dosáhly výše 1 588 862 tis. Kč.

Největší skutečné výdaje jsme zaznamenali, obdobně jako v minulých letech, u nástroje **veřejně prospěšné práce** u kterého výdaje za kraj činily více jak 60 % všech výdajů na APZ. Dalším významným nástrojem APZ jsou **společensky účelná místa**, kdy se na výdajích za rok 2009 podílely téměř 35 %. Na **chráněné pracovní místa a dílny** bylo v průběhu roku 2009 vynaloženo přes 6 % všech výdajů na APZ. Na **rekvalifikace** bylo úřady práce kraje v roce 2009 vydáno téměř 26 % všech výdajů na APZ.

Tabulka 18 - Výdaje na politiku zaměstnanosti (v tis. Kč)

Výdaje na PZ	rok 2008	rok 2009
výdaje na politiku zaměstnanosti celkem (PZ)	961 489	1 945 563
z toho na pasivní politiku (PPZ)	796 416	1 588 862
<i>podíl PPZ na PZ v %</i>	82,8	81,7
na aktivní politiku (APZ) ¹⁾	283 007	300 196
<i>podíl APZ na PZ v %</i>	29,4	15,4
Podpora zaměstnávání OZP – příspěvek dle §78 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti	131 856	84 077
<i>podíl podpory zaměstnávání OZP na PZ v %</i>	13,7	4,3
Insolvence	2 461	84 165
<i>podíl insolvence na PZ v %</i>	0,3	4,3

¹⁾ včetně ESF

Úřady práce bylo umístěno nejvíce uchazečů na **společensky účelná pracovní místa (SÚPM)**, kde úřady práce především přispívají zaměstnavatelům na mzdy přijatých uchazečů z evidence úřadu práce. S počtem 452 umístěných uchazečů tato vytvořená pracovní místa představovala 54,5 % všech míst vytvořených úřady práce v rámci APZ. Druhým nejvyužívanějším nástrojem APZ jsou **veřejně prospěšné práce (VPP)**. V roce 2009 bylo na tato místa umístěno celkem 376 uchazečů, tedy celých 45,4 % všech míst vytvořených úřady práce v rámci APZ. Přehled všech vytvořených pracovních míst v rámci APZ ukazuje následující tabulka.

Tabulka 19 - Počet vytvořených pracovních míst v rámci jednotlivých nástrojů APZ s finančním příspěvkem úřadu práce

nástroj APZ (celkový počet nových pracovních míst)	rok 2008	rok 2009
VPP	735	376
SÚPM zřízené a vyhrazené zaměstnavateli	715	452
SÚPM zřízené uchazeči o zaměstnání – SVČ	0	1
CHPD a CHPM vytvořené pro OZP	3	0
CHPM – SVČ vytvořené pro OZP	0	0
cílené programy I. (počet míst)	0	0
cílené programy II. (počet dohod)	5	0
Celkem	1 458	829

Zdroj : čtvrtletní statistika APZ za 4.Q.2009 (MPSV)

Tabulka 20 - Příspěvky poskytované v rámci APZ (počty podpořených osob)

nástroj APZ (celkový počet podpořených osob)	za rok 2008	za rok 2009
osoby s příspěvkem		
překlenovací příspěvek	0	0
příspěvek na zapracování	0	6
příspěvek při přechodu na nový podnikatelský program	0	0
příspěvek na provozní náklady CHPD, CHPM a CHPM - SVČ vytvořené pro OZP	275	668
projekty ESF	1 684	2 963
příspěvek na dopravu		
počet zaměstnavatelů	3	0
počet zaměstnanců	214	0

Zdroj : čtvrtletní statistika APZ za 4.Q.2009 (MPSV)

V.2 Rekvalifikace

Rekvalifikace jsou jedním z nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti, který pomáhá na trhu práce z dlouhodobého hlediska řešit problémy jak uchazečů o zaměstnání se zajištěním vhodného zaměstnání, tak i zaměstnavatelů potýkajících se s nedostatečnými počty volných pracovních sil s potřebnou kvalifikací na trhu práce. Cílem rekvalifikací není plošné snížení nezaměstnanosti, ale návrat do práce či zvýšení zaměstnatelnosti konkrétního jedince. Vzhledem ke stálému nesouladu mezi potřebami trhu práce a vzdělanostní strukturou uchazečů o zaměstnání tak postupem času získávají rekvalifikační programy stále větší váhu. Nelze jimi sice nahradit v plné míře vzdělání, ale pro některé dělnické a kvalifikované profese stačí osvojení určitých dovedností z oboru a uchazeč snadněji nalezne vhodné zaměstnání. Rekvalifikace jsou tak jednou z cest, jak vyrovnávat rozdíl mezi nabídkou a poptávkou na trhu práce, tím, že dávají uchazeči o zaměstnání možnost osvojit si další znalosti a dovednosti, případně úplně změnit profesi tak, aby se přizpůsobil požadavkům trhu práce. Úřady práce se maximálně snaží, aby doporučená rekvalifikace odpovídala potřebám uchazeče a dala mu tak optimální šanci vrátit se po jejím absolvování co nejdříve zpět do práce. Rekvalifikace je také možností, jak předcházet dlouhodobé nezaměstnanosti uchazečů.

Rekvalifikace vedoucí ke změně dosavadní kvalifikace uchazečů o zaměstnání byly v průběhu roku 2009 jedním z nejvyužívanějších a neúčinnějších nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti.

V roce 2009 poprvé výběr dodavatelů realizace rekvalifikačních kurzů podléhal podmínkám zákona o veřejných zakázkách. Tato skutečnost spolu s metodickou nepřipraveností vedla v řadě okresů k časovému skluzu v realizacích rekvalifikačních kurzů oproti minulým rokům až o několik měsíců. Rekvalifikace se tak naplno rozběhly až v druhé polovině roku 2009.

Do rekvalifikačních kurzů bylo v průběhu roku 2009 zařazeno celkem 5 844 uchazečů, z nichž kurzy úspěšně dokončilo 4 917 uchazečů.

Tabulka 21 - Rekvalifikace uchazečů o zaměstnání a zaměstnanců

Ukazatel	rok 2008	rok 2009
rekvalifikace uchazečů o zaměstnání		
počet uchazečů zařazených do rekvalifikací	2 052	5 844
z toho: ženy	1 399	3 484
absolventi škol a mladiství	216	353
osoby se ZPS (resp. osoby se ZP)	217	0
rekvalifikaci ukončilo celkem	2 068	5 229
z toho úspěšně	1 973	4 917
počet uchazečů umístěných po rekvalifikaci ¹⁾	1 273	-
rekvalifikace zájemců o zaměstnání (od 1.10.2004)		
počet zájemců zařazených do rekvalifikací	118	203
rekvalifikaci ukončilo celkem	121	151
z toho úspěšně	114	143
počet zájemců umístěných po rekvalifikaci	62	-
rekvalifikace zaměstnanců		
počet zaměstnavatelů	25	-
počet zaměstnanců zařazených do rekvalifikací	68	-
rekvalifikaci ukončilo celkem	55	-
z toho úspěšně	55	-

¹⁾ Do 12 měsíců po ukončení rekvalifikace

Profesní zaměření nejčastěji poskytovaných rekvalifikací v jednotlivých okresech kraje

Benešov

V průběhu roku 2009 bylo v okrese **Benešov** zařazeno do rekvalifikací 134 uchazečů o zaměstnání, z toho bylo realizováno 16 rekvalifikací v rámci APZ, 31 v rámci „Regionálních individuálních projektů“ a 87 v rámci „Národních individuálních projektů“.

Stabilně jsou již po delší dobu dvě oblasti více a jedna méně výrazněji zastoupené :

- administrativně ekonomická oblast :

Obsahově je zaměřena na kompletní účetnictví s použitím PC, základy práce na PC a modulů obsluhy PC.

V roce 2009, stejně jako v předchozím roce zůstával prvořadým úkolem individuální přístup k problémům uchazečů při jejich vzdělávání a dohled nad vhodně zvolenou hodinovou dotací kurzů.

- oblast služeb :

Zde byly realizovány kurzy manikúry, pedikúry, kosmetičky a kurz masér. V roce 2009 byl nově realizován kurz všeobecný sanitář, instruktor fit centra, stříhání a úprava psů.

- dělnické profese :

V roce 2009 nově probíhali rekvalifikace programování CNC strojů, keramická výroba a farmář.

- motivační kurzy:

V roce 2009 nebyly v okrese Benešov realizovány.

- zaměstnanecká rekvalifikace :

V roce 2009 nebyl realizován žádný kurz pro zaměstnance.

Beroun

Vzhledem k průběhu dosavadní situace na trhu práce, co se týká žádostí o rekvalifikace, přijal ÚP v Berouně pro rok 2009 opatření, že realizace rekvalifikačních kurzů ESF OP LZZ budou uskutečněny až na základě výsledků vyhlášené výzvy na veřejnou zakázku malého rozsahu. Veřejná zakázka byla vypisována na každý druh rekvalifikace samostatně dle aktuálního zájmu na trhu práce o rekvalifikační kurzy. Vzhledem k náročné administrativní zátěži se značně prodloužila doba realizace jednotlivých rekvalifikačních kurzů.

V roce 2009 bylo vypsáno celkem pět výzev na veřejnou zakázku malého rozsahu:

- Veřejná zakázka č. 1: „Rekvalifikační kurzy v oblasti základní obsluhy výpočetní techniky“,
- Veřejná zakázka č. 2: „Rekvalifikační kurzy v oblasti podvojného účetnictví“,
- Veřejná zakázka č. 3: „Rekvalifikační kurzy v oblasti masérských služeb“,
- Veřejná zakázka č. 4: „Realizace rekvalifikačních kurzů VZV“,
- Veřejná zakázka č. 5: „Rekvalifikační kurzy v oblasti rozšíření řidičských oprávnění“.

Veřejnou zakázku „Rekvalifikační kurzy v oblasti základní obsluhy výpočetní techniky“ vyhrála firma SOLEDPRO s.r.o.. Prozatím se realizovaly 4. běhy, ve kterých úspěšně zakončilo rekvalifikaci celkem 55 uchazečů a zájemců o zaměstnání.

Veřejnou zakázku „Rekvalifikační kurzy v oblasti podvojného účetnictví“ vyhrála firma MAVO s.r.o.. Realizoval se 1. běh, kde úspěšně ukončilo kurz 9 uchazečů a zájemců o zaměstnání.

Veřejnou zakázku „Rekvalifikační kurzy v oblasti masérských služeb“ vyhrála firma Mgr. Jiří Bartošík, realizoval se 1. běh, kde úspěšně ukončilo kurz 6 uchazečů a zájemců o zaměstnání.

Veřejnou zakázku „Realizace rekvalifikačních kurzů VZV“ vyhrála firma Dům techniky Plzeň spol. s r.o., u této zakázky ještě nebyly realizovány žádné rekvalifikační kurzy, první běh se plánuje na březen roku 2010.

Veřejnou zakázku „Rekvalifikační kurzy v oblasti rozšíření řidičských oprávnění“ vyhrála firma Petr Bureš – Autoškola, u této zakázky ještě nebyly realizovány žádné rekvalifikační kurzy, první běh se plánuje na březen – duben roku 2010.

Kladno

V roce 2009 bylo v okrese Kladno do rekvalifikací zařazeno celkem 359 uchazečů o zaměstnání. Dále byla poskytnuta rekvalifikace 12 zájemcům o zaměstnání. V roce 2009 bylo také zahájeno 12 zaměstnaneckých rekvalifikací. Do motivačních kurzů bylo zařazeno 70 osob. Úřad práce v Kladně vynaložil na rekvalifikace v tomto období celkem 4 863 109 Kč.

Kolín

V okrese **Kolín** byly během roku 2009 vysoutěženy evropské prostředky určené na projekt „Poradenské činnosti a rekvalifikace podporující zvýšení zaměstnatelnosti“ pro realizaci kurzů s co nejširším následným uplatněním na trhu práce a zároveň dle nejvyšší poptávky ze strany uchazečů.

Rekvalifikace byly zaměřeny na obsluhu VZV a základní svářečské kurzy

- Obsluha elektrovozíku (vysokozdvíhový volantový do 5-ti tun)
- Obsluha motovozíku (vysokozdvíhový volantový do 5-ti tun)
- Základní kurz svařování obalenou elektrodou – ZK 11
- Základní kurz svařování tavící se elektrodou v aktivním plynu (MAG) – ZK 135
- Základní kurz svařování nerez oceli – ZK 141
- Základní kurz svařování kyslíko – acetylénovým plamenem – ZK 311
- Řezání kyslíkem – ZP 311-2
- Obnovení základní kvalifikace svářeče
- Přípravný kurz svařování – EN 287
- Další kurzy svařování, letování a svařování plastů

Z národních prostředků byly realizovány počítačové kurzy a nahodilé zakázky z oblasti služeb, na které v mnoha případech navazoval příspěvek SÚPM - OSVČ.

Kutná Hora

V okrese **Kutná Hora** byly v roce 2009 realizovány jak rekvalifikace uchazečů o zaměstnání, tak i rekvalifikace zaměstnanecké. Část rekvalifikačních kurzů byla zrealizována za podpory ESF. Úřadem práce byla vyhlášena veřejná zakázka na služby, spočívající v zajištění rekvalifikačních kurzů pro uchazeče o zaměstnání a zájemce o zaměstnání v souladu s příslušnými ustanoveními zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, v platném znění v rámci otevřeného řízení pro nadlimitní veřejnou zakázku pro rok 2009 – 2010. Předmět veřejné zakázky byl rozdělen na 23 částí. Zadávání konkrétních veřejných zakázek – rekvalifikací probíhalo v režimu jednotlivých rámcových smluv postupem stanoveným v § 92 odst. 3 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách. Pokud nebyly uzavřeny rámcové smlouvy na jednotlivé typy požadovaných rekvalifikací, probíhala jednotlivá řízení v rámci veřejných zakázek malého rozsahu na konkrétní požadované rekvalifikační kurzy. Z tohoto důvodu došlo k určitému prodlení v uzavírání jednotlivých dohod o rekvalifikaci.

V roce 2009 byly uskutečněny rekvalifikační kurzy hrazené jak ze státního rozpočtu ČR, tak i z prostředků ESF.

Mělník

V okrese **Mělník** bylo během roku 2009 uzavřeno 189 dohod o rekvalifikaci s uchazeči o zaměstnání. Z uvedeného počtu je 13 uchazečů o zaměstnání, kterým zprostředkoval rekvalifikaci úřad práce z prostředků APZ, 141 osob bylo zařazeno do rekvalifikací v rámci

NIP - Poradenství a rekvalifikace a 35 osob v rámci RIP Středočeského kraje. 7 uchazečů o zaměstnání pokračuje v rekvalifikaci i v roce 2010.

Uskutečněné rekvalifikace z APZ: „operátor Call centra“, „Kuchařské práce“, „Projektový manažer“, „Truhlářské práce“, „Obsluha ruční motorové řetězové pily“, „Instruktor fitcentra“ a „Čtení a kreslení technické dokumentace“.

Uskutečněné rekvalifikace z ESF: „Účetnictví s využitím PC“, „Kurz svařování“, „Mzdové účetnictví“, „Programátor www aplikací“, „Všeobecný sanitář“, „Obsluha osobního počítače“, „Obsluha elektrovozu a motovožáku s řidičským průkazem. B“, atd.

Mladá Boleslav

V průběhu roku 2008 bylo v okrese **Mladá Boleslav** do rekvalifikací financovaných z APZ 2009 zařazeno 18 uchazečů. Úspěšně rekvalifikaci ukončilo 16 uchazečů, 6 bylo umístěno (2 uchazeči byli vyřazeni předčasně ze zdravotních důvodů).

Do rekvalifikačních kurzů v projektech v rámci Evropského sociálního fondu, projekt č. CZ.1.04/2.2.00/03.00003 bylo zařazeno 144 uchazečů. Úspěšně ukončilo rekvalifikaci 130 uchazečů, umístěno bylo 63 uchazečů a 8 uchazečů pokračuje v rekvalifikaci do dubna 2010. Předčasně bylo vyřazeno 6 uchazečů, z toho 4 z nekvalifikovaných důvodů a 2 ze zdravotních důvodů.

Největší zájem byl o rekvalifikační kurzy obsluhy počítačů (včetně specializovaných školení), služby, mzdové účetnictví, získání řidičského průkazu. Naopak získání požadovaného počtu zájemců na kurzy svářeč a zaučený zámečnick bylo dost složité.

Nymburk

V roce 2009 bylo do rekvalifikačních kurzů v okrese **Nymburk** zařazeno celkem 358 uchazečů o zaměstnání. Z celkového počtu uchazečů, absolvovalo rekvalifikaci v rámci NIP „Poradenství a rekvalifikace“ 298 uchazečů o zaměstnání. Umístitelnost uchazečů po absolvování rekvalifikačních kurzů je 35%. Uchazeči byli zařazováni do rekvalifikačních kurzů: účetnictví, obsluha osobního počítače, obsluha motorových vozíků, administrativní pracovník, pracovník sociální péče, všeobecný sanitář, ŘP skupiny C, E, D, T, svářečský kurz, operátor call centra, obsluha CNC strojů a další.

Uchazeči o zaměstnání absolvují v rámci rekvalifikačních kurzů též rekvalifikace v rámci RIP. Úřad práce v Nymburku participuje na dvou regionálních individuálních projektech, a to „IT nad 40 let“ a „Praxe je začátek“, v rámci nichž je možno absolvovat rekvalifikační kurz zaměřený na obsluhu osobního počítače. Do projektu „IT nad 40 let“ bylo v roce 2009 zařazeno 34 uchazečů o zaměstnání. Rekvalifikaci v rámci projektu „Praxe je začátek“ dosud absolvovalo 12 uchazečů o zaměstnání.

Praha-východ

V průběhu roku 2009 byli v okrese **Praha-východ** uchazeči o zaměstnání a zájemci o zaměstnání zařazováni do rekvalifikačních kurzů na základě individuálně podaných žádostí a na základě výběrů do Národního individuálního projektu „Poradenské činnosti a rekvalifikace podporující zvýšení zaměstnanosti“ a Regionálních individuálních projektů „Praxe je začátek“ a „IT nad 40 let“.

Přehled nejčastějších rekvalifikací podle jejich zaměření: „Informační a komunikační technologie“, „Pracovník v sociálních službách“, „Účetnictví s využitím výpočetní techniky“, „Pedikura a nehtová modelář“.

Praha-západ

V okrese **Praha-západ** bylo v průběhu roku 2009 zařazeno do rekvalifikací celkem 152 uchazečů a zájemců o zaměstnání. Z toho bylo realizováno prostřednictvím OP LZZ 104, APY 27, RIP 21,

Nejčastěji využívané rekvalifikační kurzy: „Obsluha osobního počítače“, „Obchodní referent“, „Účetnictví“, „Obsluha elektrovozíku a motovozíku“.

Příbram

V okrese **Příbram** bylo v průběhu roku 2009 do rekvalifikačních kurzů zařazeno 181 osob. V porovnání s rokem 2008 tzn. pokles o 92 osob, tedy bylo do rekvalifikačních kurzů zařazeno 273 osob.

Nejvíce osob (79) absolvovalo kurz „Obsluha PC“, dobře se nám daří zajišťovat i rekvalifikační kurz „Základy podnikání“ pro skupinu vážných uchazečů o samostatnou výdělečnou činnost. Celkem byl uskutečněn v tomto roce 1 kurz, kterého se zúčastnilo 13 zájemců z toho 6 začalo podnikat do 1 měsíce po ukončení kurzu. Dalších 25 uchazečů absolvovalo kurz „Svářeč“.

Problematickým se stal kurz „Operátor Call centra“, kde jsme vybírali zájemce o kurz ve spolupráci se vzdělávacím střediskem a byla přislíbena možnost zaměstnání pro absolventy kurzu. Bohužel z 10 frekventantů kurzu ukončili kurz úspěšně pouze 4 osoby a ani s těmi nebyla uzavřena pracovní smlouva.

Rakovník

V okrese **Rakovník** byly během roku 2009 nejčastěji poskytnuty rekvalifikace v následujících oborech: obsluha elektrického vozíku a motorového vozíku – 25 osob, řidičská oprávnění pro skupinu C,D,C+E – 24 osob, účetnictví – 11 osob, administrativní práce – 10 osob, obsluha motorové pily – 11 osob, pracovník v sociálních službách – 9 osob, Dalších profesních rekvalifikací se zúčastnilo 5 a méně uchazečů.

Zaměstnaneckých rekvalifikací využilo 6 firem pro celkem 15 zaměstnanců, a to v 6 oborech.

Z celkového počtu 166 rekvalifikovaných od března 2009 do ledna 2010 bylo vyřazeno z evidence (umístěno) 93 uchazečů, tj. 56 %.

V.3 Zkušenosti s realizovanými projekty ESF

ESF - Evropský sociální fond a jeho projekty

Evropský sociální fond je nejstarší ze strukturálních fondů EU a v roce 2007 oslavil 50 let od svého vzniku. Česká republika se podílí na využívání prostředků z tohoto fondu od svého vstupu do EU v roce 2004.

Úřad práce v Příbrami byl pověřen realizací státní politiky zaměstnanosti a implementací projektů pro využívání pomoci Evropského sociálního fondu ve Středočeském kraji. Evropský sociální fond (ESF) je jedním ze čtyř strukturálních fondů Evropské unie, jejichž společným cílem je snížení rozdílů v životní úrovni, které existují mezi lidmi a regiony EU.

Dne 16. října 2007 byl slavnostně podepsán Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost, jehož specifickými cíly pro období 2007 – 2013 je zejména zvýšení adaptability zaměstnanců a zaměstnavatelů, zlepšení přístupu k zaměstnání a prevence nezaměstnanosti, posílení integrace osob ohrožených sociálním vyloučením a posilování institucionální kapacity a efektivity veřejné správy a veřejných služeb.

Na základě výzvy MPSV č. 13 k předkládání regionálních individuálních projektů – Prioritní osa 2 Aktivní politiky trhu práce, oblast podpory 2.1 Posílení aktivních politik zaměstnanosti v rámci OP LZZ předložil Úřad práce v Příbrami v termínu první a druhé uzávěrky pět žádostí o finanční podporu z OP LZZ na tyto regionální projekty:

Projekt „Mladí uchazeči o zaměstnání do 21 let se základním nebo nedokončeným středním vzděláním“

Tento projekt je určen pro mladé uchazeče o zaměstnání ve věku do 21 let, kteří mají pouze základní nebo nedokončené střední vzdělání a kteří jsou evidováni na úřadech práce Středočeského kraje. Jedná se o regionální projekt na úrovni Středočeského kraje, který má preventivní a motivační charakter. Hlavním cílem projektu je zvýšení zaměstnatelnosti osob této cílové skupiny, která je ohrožena sociálním vyloučením a podpořit jejich začlenění na trh práce prostřednictvím získání vědomostí a dovedností formou praktických rekvalifikací. Výstupem projektu bude motivovaný jedinec, který bude schopen vyhovět požadavkům zaměstnavatelů nebo bude schopen se znovu zařadit do vzdělávacího systému. Projekt zdůrazňuje individuální přístup ke klientům, a to poskytováním individuální podpory a poradenstvím při uplatnění jak na trhu práce, tak při procesu znovuzařazování do vzdělávacího systému.

V únoru 2009 obdržel Úřad práce v Příbrami od řídicího orgánu rozhodnutí o schválení žádosti o finanční podporu z OP LZZ a „Podmínky použití prostředků na realizaci RIP“.

Dne 24.3.2009 byla vyhlášena veřejná zakázka, přihlásil se bohužel pouze jeden uchazeč, který však byl vyloučen pro nesplnění kvalifikačního předpokladu. Dne 6.10.2009 byla vyhlášena nová veřejná zakázka. Na základě této veřejné zakázky byly doručeny tři nabídky – RCV, s.r.o., ACZ, s.r.o a MAVO, s.r.o.. Dne 22. prosince 2009 byla podepsána smlouva o realizaci projektu s vítěznou firmou Republikové centrum vzdělávání, s.r.o.

Projekt „Praxe je začátek“

Projekt je zaměřen na uchazeče o zaměstnání do 25 let věku s maximální praxí 6 měsíců, kteří mají ukončené úplné střední všeobecné vzdělání a vyšší. Jedná se o regionální projekt na úrovni Středočeského kraje. Dílčími cíli projektu je zvýšení úrovně a kvality práce s PC a získání kvalitních pracovních návyků formou zajištění pracovní praxe. Proto je podpora projektu zaměřena v souladu s „Výzvou k předkládání RIP“ na rekvalifikaci, a to na rozšíření kvalifikace v oblasti práce s PC a na podporu zajištění pracovní praxe, a to u subjektů veřejné správy, konkrétně se jedná o krajské, městské, obecní úřady, úřady finanční, katastrální, úřady práce, dále pak státní zastupitelství, okresní soudy, okresní správy sociálního zabezpečení. Realizace projektu umožní uchazečům lepší start jejich profesní kariéry, a to díky získání osvědčení ECDL s mezinárodní platností a díky získání kvalitních pracovních návyků a pracovní praxe. Současně je tím uchazečům dána i perspektiva lepšího uplatnění na trhu práce, čímž dojde i ke snížení rizika, že se stanou nezaměstnanými občany, kteří jsou odkázáni na sociální síť státu. Projekt svým charakterem rozšiřuje výše uvedené nástroje aktivní politiky, které vedou ke zvýšení zaměstnatelnosti a k lepšímu uplatnění na trhu práce, což je i hlavní cíl projektu. K naplnění hlavního cíle přispěje i 12 vytvořených pracovních míst v průběhu realizace projektu. V případě potřeby jsou účastníkům projektu hrazeny náklady na doprovodná opatření, konkrétně příspěvek na cestovné, a to v rámci realizace aktivit „Vstupní modul“ a „Rekvalifikace na rozšíření kvalifikace v oblasti PC“. Aktivita projektu jsou realizovány v každém okrese Středočeského kraje.

Dne 13.3.2009 byla vyhlášena veřejná zakázka a dne 9.6.2009 na základě doporučení HK rozhodl zadavatel Česká republika – Úřad práce v Příbrami o výběru nejvhodnější nabídky, kterou byla nabídka předložená uchazečem č. 1 Konsorcium Obslužná společnost a.s., a

MAVO s.r.o. Úřad práce v Příbrami dne 8. 7. 2009 uzavřel s vybraným uchazečem smlouvu o realizaci projektu. Realizace projektu úspěšně probíhá od 1.8.2009.

V rámci aktivity pracovní praxe se dodavatel snažil uspokojit všechny instituce veřejné správy, které na základě dotazníkového šetření projevíly o pracovní praxi zájem. V rámci 1. běhu projektu bylo k 1.12.2009 celkem podepsáno 100 „Dohod o dočasném přidělení klienta k výkonu práce“ u uživatele, což odpovídá 70% minimálního stanoveného počtu za celý projekt.

Projekt „Počítačová gramotnost pro nové zaměstnání uchazečů a zájemců nad 40 let“

Projekt má přispět k získání základní počítačové gramotnosti a podpořit osobnostní rozvoj u co největšího počtu osob v produktivním věku formou komplexní péče (bilanční diagnostika, individuální poradenství, právní minimum, BOZP osobnostní rozvoj) a rekvalifikace na počítačové dovednosti a tím ke zvýšení jejich zaměstnatelnosti, či spolehlivějšímu udržení pracovního místa. Umožní i kvalitnější pracovní uplatnění osob se všemi stupni handicapů na trhu práce a může být požit jako pracovní rehabilitace. Je zaměřen na cílovou skupinu uchazečů, či zájemců o zaměstnání ve věkové skupině nad 40 let s výchozím ukončeným středním vzděláním (vyučen) a vyšším. Věková hranice 40 let je stanovena proto, že tyto osoby zpravidla opustily vzdělávací systém před zahájením pravidelné výuky výpočetní techniky a práce s PC na škodách. Ovládnutí výpočetní techniky – znalost informačních technologií – se dnes stalo nezbytnou podmínkou pro výkon celé řady profesí (obchod, logistika, administrativa, atd.) i u méně kvalifikovaných zaměstnání a je zaměstnavateli vyžadováno. Z dlouhodobých zkušeností úřadů práce při provádění rekvalifikačních kurzů PC v různém rozsahu vyplývá, že tyto kurzy mají vysokou účinnost a v mnoha případech mohou nahradit obecné motivační kurzy.

Dne 1.8.2009 začala úspěšná realizace veřejné zakázky projektu vybraným dodavatelem S-COMP Centre CZ s.r.o.

Projekt „Chci řešit svoji dlouhodobou nezaměstnanost“

Tento projekt je určen pro uchazeče o zaměstnání po rodičovské dovolené a zájemce o zaměstnání na rodičovské dovolené. Tyto osoby spadají do skupiny ohrožených na trhu práce a je jim věnována zvýšená péče při zprostředkování zaměstnání i podle Zákona o zaměstnanosti.

Cílem projektu je zvýšit flexibilitu, motivaci a doplnit či zvýšit kvalifikaci nezaměstnaných tak, aby se co nejefektivněji začlenili zpět na trh práce. Absolventi rekvalifikačních kurzů se budou moci ucházet o zaměstnání, které do té doby neměli možnost vykonávat. Při vyhledávání zaměstnání jim bude poskytnuto individuální poradenství. Zapojit se do něj mohou uchazeči o zaměstnání, kteří jsou v evidenci některého z 12 středočeských úřadů práce nepřetržitě déle než 5 měsíců. Na věku a vzdělání nezáleží. Podle odhadu by kurzy mohlo absolvovat až 740 zájemců z celých středních Čech. Školící pracoviště budou ve všech okresních městech Středočeského kraje. V souvislosti s projektem bude vytvořeno 12 nových pracovních míst. Projekt je rozdělen do 4 běhů, kdy každý trvá 6 měsíců. První běh začíná výběrem účastníků v únoru letošního roku. Vzdělávací aktivity začnou v březnu 2010.

Dne 18.9.2009 byla vyhlášena veřejná zakázka a dne 21.12. 2009 byla uzavřena smlouva o realizaci se Sdružením DUO (Garancia s.r.o. Kolín a S-COMP Centre CZ s.r.o Praha), které zakázku vyhrálo.

Projekt „Od kolébky do práce“

Projekt je určen pro uchazeče o zaměstnání po rodičovské dovolené a zájemce zaměstnání na rodičovské dovolené. Tyto osoby spadají do skupiny ohrožených na trhu práce a je jim věnována zvýšená péče při zprostředkování zaměstnání i podle Zákona o zaměstnanosti.

Hlavním cílem projektu „Od kolébky do práce“ je zvýšit zaměstnatelnost osob z cílových skupin, podpořit jejich začlenění zpět na trh práce a prevence nezaměstnanosti. Regionální individuální projekt „Od kolébky do práce“ klade důraz na individuální přístup ke klientovi s výběrem vhodných nástrojů a školení tak, aby byl klient připraven uplatnit se na trhu práce. Projekt se skládá ze souboru školení a dalších nástrojů, které jsou naplánovány pro široké spektrum klientů projektu (ve smyslu vzdělání, charakteru, praxe, atd.). Individuální poradce bude mít za úkol především v „Úvodním modulu“, který bude mít z větší části individuální charakter, vyhodnotit cíle a možnosti klienta a společně s ním vybrat vhodné aktivity projektu.

Dne 22.9.2009 byla vyhlášena veřejná zakázka, byly předloženy tři nabídky. Dne 18.12.2009 rozhodl zadavatel o výběru nejvhodnější nabídky – vybrána byla ekonomicky nejvýhodnější nabídka, kterou podala firma bit cz training, s.r.o. . Dne 23.12.2009 bylo uchazečům odesláno oznámení o výběru nejvhodnější nabídky.

Zkušenosti s realizovanými projekty ESF

Úřady práce Středočeského kraje realizovaly APZ v rámci jednotlivých projektů NIP, RIP, OP RLZ a OP LZZ po značnou část roku 2009. Prostředky ESF nemalou měrou přispěly k realizaci APZ a dopomohly tak k výraznému rozšíření možností k oslovení cílových skupin uchazečů a zájemců o zaměstnání

V.4 Opatření související s hospodářskou krizí

V souvislosti s hospodářskou krizí se situace na trhu práce od minulých let výrazně změnila. Nedostatek volných pracovních míst a pokles zaměstnanosti vytváří mnohem větší tlak na každého uchazeče. Úřady práce se proto snaží s každým uchazečem řešit nastalou situaci podle jeho individuálních potřeb, s cílem co nejrychlejšího návratu na trh práce a tím předejít vzniku dlouhodobé nezaměstnanosti. Zvýšená pozornost je pak věnována zejména všem ohroženým skupinám (mladí do 25 let, ženy, dlouhodobě nezaměstnaní, starší 50let apod.). Na základě využití finančních prostředků z Evropských sociálních fondů (ESF) v rámci národních a regionálních individuálních projektů, jsou uchazeči v co nejvyšší možné míře zařazováni do rekvalifikačních kurzů, které jim, díky získání nové kvalifikace nebo zvýšení jejich dosavadní kvalifikace, usnadňují návrat na trh práce a posilují tak zaměstnatelnost osob z dlouhodobého hlediska.

Ve Středočeském kraji je v současnosti hlavním opatřením souvisejícím s celosvětovou hospodářskou krizí realizace projektu „Vzdělávejte se!“. Účelem projektu, jako nového nástroje APZ, je udržení zaměstnanosti a vytvoření podmínek pro získávání a zdokonalování odborných znalostí, dovedností a kompetencí zaměstnanců, kterým z důvodu omezení výroby nemůže zaměstnavatel přidělovat práci v rozsahu týdenní pracovní doby. Takto získané znalosti, dovednosti a kompetence budou moci zaměstnanci využít při svém dalším uplatnění na trhu práce. Přes počáteční problémy a nejasnosti, které start projektu provázely se podařilo ve spolupráci úřadů práce, zaměstnavatelů a zúčastněných vzdělávacích středisek vytvořit předpoklady pro udržení zaměstnanosti a zabránit tak většímu propouštění zaměstnanců v důsledku poklesu ekonomické aktivity firem v kraji. Podle zúčastněných zaměstnavatelů se

v řadě případů jednalo o významnou pomoc, díky které mohli alespoň částečně překlenout obtížné období právě probíhajícího hospodářského cyklu.

VI. PROGNOZA VÝVOJE TRHU PRÁCE V DALŠÍM OBDOBÍ

VI.1 Předpokládaný vývoj trhu práce ve Středočeském kraji – včetně celorepublikových a místních faktorů, které ho ovlivňují

Jen velmi obtížně lze v současných podmínkách prognózovat další vývoj na trhu práce. Na území Středočeského kraje v průběhu 1. pololetí 2010 je možné v důsledku pokračování útlumu poptávky v klíčových odvětvích stále ještě očekávat mírný nárůst nezaměstnanosti ve všech okresech kraje. Poptávka po pracovní síle bude v 1. pololetí 2010 podprůměrná a v evidencích úřadů práce bude přetrvávat nedostatek volných pracovních míst. V druhé polovině roku 2010 už předpokládáme pozvolné navyšování výroby a služeb u některých zaměstnavatelů, to spolu se sezónními pracemi (které jsou závislé na vývoji počasí), a vznikem nových zaměstnavatelských subjektů, které v rámci svého zaměření a činností vytvoří nové pracovní příležitosti bude mít za následek mírný pokles počtu evidovaných uchazečů o zaměstnání. K 31. 12. 2010 pak lze očekávat, v důsledku přerušovaných sezónních prací, ve většině okresů kraje opět nárůst počtu uchazečů v evidencích úřadů práce. S nejvyšší mírou nezaměstnanosti můžeme počítat, stejně jako v roce 2009, na Příbramsku, Kutnohorsku, Nymbursku, Kladensku a Rakovnicku, tedy okresů jenž se dlouhodobě pohybují okolo celorepublikové průměrné míry registrované nezaměstnanosti, která koncem roku 2009 dosáhla 9,2 %.

VI.2 Dvě varianty možného vývoje nezaměstnanosti

Předpokládaný stav nezaměstnanosti na území Středočeského kraje k 30.6.2010 a ke konci roku 2010 ukazuje následující tabulka.

Tabulka 22 - Předpokládaný vývoj nezaměstnanosti v dalším období

očekávaný stav k	mírnější varianta			pesimističtější varianta		
	počet evidovaných uchazečů celkem	z toho dosažitelní	míra nezaměstnanosti v %	počet evidovaných uchazečů celkem	z toho dosažitelní	míra nezaměstnanosti v %
30.6.2010	48 512	47 361	6,9	51 848	50 629	7,3
31.12.2010	50 430	49 145	7,1	54 088	52 884	7,7

Výpočet míry nezaměstnanosti je proveden na základě aktuální pracovní síly-klouzavého průměru platném v době výpočtu.

VII. DOPORUČENÍ

V průběhu roku 2009 došlo ve Středočeském kraji k výraznému nárůstu nezaměstnanosti z 4,5 % k 31.12.2008 na 7,0 % k 31.12.2009. Toto je nejvyšší míra evidované nezaměstnanosti od vzniku krajů, avšak s ohledem na situaci v České republice a postavení kraje v rámci ČR, lze situaci v našem kraji považovat za relativně dobrou.

V následujícím období bychom se měli především zaměřit na koordinaci vzdělávání v souladu s potřebami trhu práce. V rámci IPS – informačních poradenských středisek při ÚP více spolupracovat se školami (např. doporučit školám změny osnov výuky učňovského školství v souladu s technologickými požadavky zaměstnavatelů – obsluha CNC strojů, znalost norem EU, rozšíření nabídek profesí vhodných pro podnikání v oblasti služeb apod.). Podporovat účast zaměstnavatelů v systému praktické výuky učňů a vytvářet lepší podmínky pro vznik a rozvoj malého a středního podnikání, které výrazným způsobem ovlivňuje regionální nezaměstnanost. Pro zvýšení mobility pracovní síly podporovat alespoň z části dopravní obslužnost.

V maximální možné míře využít nástroje aktivní politiky zaměstnanosti ze strany úřadu práce, pomocí nichž je každoročně vytvořen nemalý počet nových pracovních míst.

Při realizaci aktivní politiky zaměstnanosti (APZ) je nutné věnovat pozornost uchazečům z problémových skupin, především těm, u kterých se kombinuje více problémů. V rámci APZ neřešit jen krizové stavy, ale použít část prostředků z APZ i jako prevenci pro udržení zaměstnanosti. Zvýšit atraktivnost pobídek APZ vůči zaměstnavatelům a tím i jejich praktickou využitelnost, například odstraněním následné nadbytečné administrativy.

Při zajišťování rychlého začlenění nezaměstnaných na trh práce a předcházení nezaměstnanosti u osob ohrožených nezaměstnaností co nejvíce využívat možností zařazení uchazečů o zaměstnání a osob ohrožených ztrátou zaměstnání do projektů realizovaných prostřednictvím „Evropských sociálních fondů“.

Zaměřit kontrolní činnost úřadů práce především na nelegální zaměstnávání nejen cizích státních příslušníků, ale i uchazečů o zaměstnání.

VIII. SRNUTÍ

Celkový počet evidovaných uchazečů o práci se ve Středočeském kraji oproti konci roku 2008 zvýšil o 57,4 % a k 31. 12. 2008 činil 49 144 osob. Z celkového počtu neumístěných uchazečů o práci se počet žen oproti stavu ke konci roku 2008 zvýšil o 45,6 % na 24 037 žen. Počet osob se změněnou pracovní schopností v evidencích úřadů práce se oproti konci roku 2008 zvýšil o 13,7 % na 5 680 uchazečů. Neumístěných absolventů škol, kteří vstupovali na trh práce a hledali své první zaměstnání prostřednictvím úřadů práce, bylo k 31.12.2009 evidováno 3 270, což bylo o 42,5 % více než před rokem. Osoby pobírající podporu v nezaměstnanosti tvořily 40,6 % z celkového počtu neumístěných uchazečů, jejich počet 19 968 se oproti konci stejného měsíce roku 2008 zvýšil o 36,3 %.

Počet volných pracovních míst k 31. 12. 2009 ve Středočeském kraji činil 3 296, na jedno volné pracovní místo tedy připadalo 14,9 uchazečů oproti loňským 2,7. Proti stavu ke konci roku 2008 počet volných míst klesl o 71,1 %. Pro osoby se změněnou pracovní schopností v evidencích úřadů práce kraje se počet volných pracovních míst snížil o 63,6 % na 344 volných pracovních míst. Koncem roku 2009 evidovaly úřady práce 610 volných pracovních míst pro absolventy a mladistvé, což odpovídá 77,3 % úbytku oproti konci roku 2008.

K 31.12.2009 bylo úřady práce Středočeského kraje celkem registrováno 39 735 cizinců. Z toho úřady práce evidovaly 8 003 cizinců zaměstnaných na základě pracovního povolení, 2 338 cizinců zaměstnaných na základě podaných informací o zaměstnání a 28 735 občanů Evropské unie, Norska, Islandu, Lichtenštejnska a Švýcarska.

Nejvyšší počty zahraničních zaměstnanců pracujících na základě povolení úřadu práce působí na trhu práce v okrese Praha-východ, kde pracuje 2 846 cizinců. Druhý nejvyšší počet cizinců vykazuje okres Kolín, kde úřad práce registruje 950 cizinců. Nejnižší počet cizinců pak eviduje Úřad práce v Mladé Boleslavi (98 cizinců).

Cizinců zaměstnaných na základě podaných informací bylo nejvíce evidovaných v okrese Praha-východ (442 cizinců), okrese Mladá Boleslav (279 cizinců) a okrese Kladno (240 cizinců).

Občanů z Evropské unie, Norska, Islandu, Lichtenštejnska a Švýcarska bylo nejvíce evidováno v okrese Mladá Boleslav (13 599 občanů), okrese Praha-východ (3 751 občanů), okrese Kladno (2 233 občanů) a okrese Kolín (1 988 občanů).

Na politiku zaměstnanosti bylo úřady práce Středočeského kraje v průběhu roku 2009 vynaloženo 1 945,6 mil. Kč. Oproti roku 2008 vzrostly výdaje na politiku zaměstnanosti o 102,3 %. Na aktivní politiku zaměstnanosti bylo v průběhu roku 2009 čerpáno včetně výdajů na ESF 300,2 mil. Kč. Výdaje na aktivní politiku tak ve Středočeském kraji meziročně vzrostly o 6,1 %. Prostředky vynaložené na pasivní politiku zaměstnanosti se oproti roku 2008 zvýšily o více jak 792,4 mil. Kč na 1 588,9 mil. Kč a meziročně vzrostly o 99,5 %. Podíl aktivní politiky zaměstnanosti na celkových výdajích na politiku zaměstnanosti tak činil 15,4 % (úbytek o 14 procentních bodů). Podíl pasivní politiky zaměstnanosti na celkových výdajích na politiku zaměstnanosti tak činil 81,7 % (nárůst o 1,1 procentního bodu).

V rámci aktivní politiky zaměstnanosti bylo v průběhu roku 2009 úřady práce umístěno nejvíce uchazečů na **společensky účelná pracovní místa**. S počtem 452 umístěných uchazečů tato vytvořená pracovní místa představovala až 54,5 % všech míst vytvořených úřady práce v rámci APZ. Na **veřejně prospěšné práce** bylo v průběhu roku 2009 umístěno celkem 376 uchazečů, tedy celých 45,4 % všech míst vytvořených úřady práce v rámci aktivní politiky zaměstnanosti. V průběhu roku 2009 bylo úřady práce Středočeského kraje podpořeno 2 963 osob z projektů **Evropských sociálních fondů**.